

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí
(komparativní případová studie obcí Bolešiny a
Předslav)**

Bc. Diana Bauerová

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Diana Bauerová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (komparativní případová studie obcí Bolešiny a Předslav)

Název anglicky

Political aspects of management and development of the selected municipalities (case study of municipalities Bolešiny, Předslav)

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí. Výzkum bude zaměřen na vybrané obce Bolešiny a Předslav ležící v Plzeňském kraji (okres Klatovy). Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obcí.
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve vybraných obcích (lokální politické subjekty, zájmové skupiny a podobně).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místních samospráv v oblasti rozvoje obce.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako komparativní případová studie dvou obcí. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování.

Doporučený rozsah práce

60-70 stran

Klíčová slova

Bolešiny, Předslav, samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, spolek, komunální volby

---

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BERNARD, J. – KOSTELECKÝ, T. – ILLNER, M. – VOBECKÁ, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
- ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- HEINELT, H. – MAGINER, A. – CABRIA, M. – REYNAERT, H. (eds.). *Political leaders and Changing Local Democracy. The European Mayor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018. ISBN 978-3-319-67410-0.
- JÜPTNER, P. *Komunální koalice a politické modely*. *Politologická revue* č. 2, 2004, s. 80-101.
- KOPŘIVA, R. – ČOPÍK, J. – ČMEJREK, J. *Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí*. *Sociologia* č. 5, 2017, s. 482-506.
- MOURITZEN, P. E.; SVARA, J. H. *Leadership at the Apex: Politicians and Administrators in Western Local Governments*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 2002.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 8. 3. 2021

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 8. 3. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (komparativní případová studie obcí Bolešiny a Předslav)" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.03.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D. za odborné rady a vedení při vypracování této diplomové práce. Zároveň bych ráda poděkovala vedení obce Bolešiny, starostce Ing. Věře Majdlové Rozsypalové a místostarostovi Ing. Miroslavu Víchovi, a vedení obce Předslav, starostovi Bc. Miloslavu Kreuzerovi a místostarostovi Ing. Václavu Zíkovi, za poskytnuté rozhovory a hodnotné informace pro praktickou část práce.

Politické aspekty řízení a rozvoje vybraných obcí (komparativní případová studie obcí Bolešiny a Předslav)

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá politickými aspekty řízení a rozvoje obcí Bolešiny a Předslav, ležící v Plzeňském kraji. Práce je komparativní případovou studií. Cílem práce je charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obcí a identifikace hlavních aktérů politického procesu. Práce je členěna na dvě části.

První část, teoretická, se zaměřuje na základní pojmy a informace k místní samosprávě jako je například, obec a rozpočet obce.

Praktická část se skládá ze základní charakteristiky obcí, demografických údajů, hospodaření, zájmových skupin a jejich spolupráci se samosprávou, rozbořem rozhodovacích procesů, angažovanosti občanů na v obci.

V závěru druhé části práce jsou zodpovězeny výzkumné otázky, týkající se fungování samospráv ve zvolených obcích. Jsou porovnávána data z rozhovorů s představiteli obcí a studium dokumentů obcí. Zpracováním této studie se nepotvrdil předpoklad, že starosta zvolených obcí je hlavním iniciátorem rozvojových záměrů.

Klíčová slova: Bolešiny, Předslav, samospráva, rozvoj obce, rozpočet obce, spolek, komunální volby

Political aspects of management and development of the selected municipalities (case study of municipalities Bolešiny, Předslav)

Abstract

This diploma thesis is focused on the political aspects of management and development of the municipalities Bolešiny and Předslav that are situated in Plzeňský territory. It is a comparative case study. The aim of the work is to characterize the main socio-economic indicators of municipalities and identify the main actors of the political process. The work is divided into two parts.

The first part, theoretical, is focused on the theoretical knowledge and information on local government such as municipality and budget of municipalities.

The second part is included the basic parameters of municipalities, demographic indexes, economic situation.

The conclusion of the second part is research questions functioning self – government of selected municipality. The interview data are compared with the studying of the documents of the municipalities. This study did not confirm assumption that a major of selected villages is the initiator of development intention.

Keywords: Bolešiny, Předslav, self – government, development of municipality, municipal budget, community, local election

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce.....	13
2.2 Metodika.....	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Veřejná správa	15
3.2 Státní správa a samospráva.....	15
3.3 Obecní zřízení v ČR	16
3.3.1 Spolupráce mezi obcemi.....	17
3.4 Mechanismy rozhodování v obci	18
3.5 Obecní orgány	21
3.5.1 Zastupitelstvo obce.....	21
3.5.2 Rada obce	23
3.5.3 Starosta a místostarosta obce	24
3.5.4 Obecní úřad.....	24
3.5.5 Výbory, komise.....	25
3.6 Finance obce	25
3.6.1 Fiskální federalismus.....	25
3.6.2 Rozpočet obce.....	26
3.6.3 Příjmy obce	27
3.6.4 Výdaje obce	28
3.6.5 Majetek obce.....	29
3.7 Komunální volby.....	30
3.7.1 Průběh komunálních voleb	30
3.7.2 Lokální politický systém	32
4 Vlastní práce	35
4.1 Charakteristika vybraných obcí	35
4.1.1 Charakteristika obce Bolešiny	37
Zdroj: Vlastní zpracování, dle www.mapy.cz	38
4.1.2 Charakteristika obce Předslav.....	38
4.2 Demografická struktura vybraných obcí	40
4.2.1 Demografický vývoj obce Bolešiny.....	41
4.2.2 Demografický vývoj obce Předslav	41
4.3 Hospodaření vybraných obcí	42
4.3.1 Hospodaření obce Bolešiny	42
4.3.2 Hospodaření obce Předslav	44

4.4	Samospráva vybraných obcí.....	45
4.4.1	Samospráva obce Bolešiny	45
4.4.2	Samospráva obce Předslav	45
4.5	Komunální volby.....	45
4.5.1	Komunální volby obce Bolešiny.....	46
4.5.2	Komunální volby obce Předslav	48
4.6	Místní politické mechanismy obce Bolešiny	49
4.6.1	Kandidatura.....	49
4.6.2	Pracovní jednání a zasedání zastupitelstva	50
4.6.3	Finance	51
4.6.4	Rozhodování v obci.....	52
4.6.5	Zájmová sdružení a spolky	52
4.6.6	Spolupráce obcí.....	53
4.6.7	Volební účast	53
4.7	Místní politické mechanismy obce Předslav	55
4.7.1	Kandidatura.....	55
4.7.2	Pracovní jednání a zasedání zastupitelstva	55
4.7.3	Finance	56
4.7.4	Rozhodování v obci.....	57
4.7.5	Zájmové sdružení a spolky	57
4.7.6	Spolupráce obcí.....	58
4.7.7	Volební účast	58
5	Zhodnocení a závěr	60
6	Seznam použitých zdrojů	66
7	Přílohy	69

Seznam obrázků

Obrázek 1	Struktura příjmů obcí.....	28
Obrázek 2	Struktura výdajů obcí.....	29
Obrázek 3	Poloha obcí.....	35
Obrázek 4	Erb obce Bolešiny	38
Obrázek 5	Vlajka obce Bolešiny.....	38
Obrázek 6	Správní území obce Bolešiny.....	38
Obrázek 7	Erb obce Předslav	40
Obrázek 8	Vlajka obce Předslav	40
Obrázek 9	Správní území obce Předslav	40
Obrázek 10	Základní a mateřská škola v obci Bolešiny.....	90
Obrázek 11	Kaplička v obci Bolešiny	90
Obrázek 12	Pohled na obec Předslav	91
Obrázek 13	Sokolovna v obci Předslav.....	91

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstva obce podle počtu obyvatel obce	22
Tabulka 2 Přehled voleb v ČR	30
Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel obce Bolešín v letech 1991–2019	41
Tabulka 4 Stav obyvatel obce Bolešiny v letech 2015–2019	41
Tabulka 5 Vývoj počtu obyvatel obce Předslav v letech 1991–2019	41
Tabulka 6 Stav obyvatel obce Předslav v letech 2015–2019	42
Tabulka 7 Rozpočet obce Bolešiny v letech 2015–2019 (v Kč)	42
Tabulka 8 Závěrečný účet obce Bolešiny za léta 2015–2019 (v Kč)	43
Tabulka 9 Rozpočet obce Předslav v letech 2015–2019 (v Kč)	44
Tabulka 10 Závěrečný účty obce Předslav za léta 2015–2019 (v Kč)	44
Tabulka 11 Výsledky voleb v obci Bolešiny 1990–2018	46
Tabulka 12 Přehled mandátů členů zastupitelstva za jednotlivé volební období počínaje volbami 2018	47
Tabulka 13 Výsledky voleb v obci Předslav 1990–2018	48
Tabulka 14 Přehled mandátů členů zastupitelstva za jednotlivé volební období počínaje volbami 2018	49
Tabulka 15 Kandidátní listina SNK Bolešiny č.2	87
Tabulka 16 Kandidátní listina SNK Bolešiny č.1	87
Tabulka 17 Zvolené zastupitelstvo obce Bolešiny pro volební období 2018–2022	88
Tabulka 18 Kandidátní listina SNK obce Předslav	89
Tabulka 19 Kandidátní listina SNK Předslav – rozvoj obce	89
Tabulka 20 Zvolené zastupitelstvo obce Předslav pro volební období 2018–2022	89

Seznam grafů

Graf 1 Iniciativa k investiční akci v obcích (v %)	20
Graf 2 Iniciativa k investiční akci dle velikosti obce (v %)	20
Graf 3 Volební účast občanů obce Bolešiny	54
Graf 4 Srovnání volební účasti obyvatel obce Bolešiny s průměrem ČR ve volbách do zastupitelstva obce	54
Graf 5 Volební účast obyvatel obce Předslav	58
Graf 6 Srovnání volební účasti obyvatel obce Předslav s průměrem ČR ve volbách do zastupitelstva obce	59
Graf 7 Průměrný věk obyvatel v komparovaných obcích	60
Graf 8 Vývoj počtu obyvatelstva komparovaných obcí	61
Graf 9 Srovnání volební účasti u komunálních voleb vybraných obcí	63
Graf 10 Srovnání příjmů a výdajů vybraných obcí za léta 2015–2019	64

Seznam použitých zkratk

ČOV – čistička odpadních vod

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

EU – Evropská unie

Ha – hektar

IROP – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

MAS – místní akční skupina
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MSO – obce menších středních velikostí
MZe – Ministerstvo zemědělství ČR
NM – největší obce
NO – nejmenší obce
OÚ – obecní úřad
PS – poslanecká sněmovna
SK – sportovní klub
SNK – Sdružení nezávislých kandidátů
SZIF – Státní zemědělský intervenční fond

1 Úvod

Diplomová práce je zaměřena na obce, které dle Ústavy České republiky představují nižší úroveň územní samosprávy. Celkově se v České republice nachází přibližně 6250 obcí, které se rozdělují do velikostních kategorií dle počtu obyvatel. Na základě statistik Českého statistického úřadu žije v obcích v kategorii méně než 2 000 obyvatel necelé 3 miliony obyvatel. Z tohoto důvodu je potřeba se na tyto obce zaměřit a rozvíjet je.

Na příkladu dvou malých obcí, které leží v okrese Klatovy v Plzeňském kraji, je ukázána problematika místní samosprávy. Konkrétně obec Bolešiny s 765 obyvateli a obec Předslav s 803 obyvateli.

Tato práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je obecně nastíněno fungování samosprávy obcí a mechanismy rozhodování obcí. Praktická část je zaměřena na již zmíněné obce. Jsou zde popsány jejich podrobné charakteristiky z mnoha pohledů a řešeny dílčí problémy spojené s řízením těchto obcí, a to prostřednictvím informací nabytých při dotazování zvolených zastupitelů vybraných obcí. Výstupem práce je vzájemná komparace sledovaných obcí, kdy prostřednictvím zjištěných shodných rysů a rozdílů je poskytnut pohled do fungování samospráv nejmenších obcí.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy a rozvoje obcí se zaměřením na obce Bolešiny a Předslav, které se nachází v Plzeňském kraji, konkrétně v okrese Klatovy. Práce je komparativní případovou studií těchto zvolených obcí. V rámci vybraného tématu diplomové práce jsou stanoveny následující cíle:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obcí
2. Identifikovat aktéry politického procesu ve vybraných obcích
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místních samospráv v oblasti rozvoje obce

V teoretické části práce jsou popsány výsledky studií P. Jüptnera a R. Kopřivy ke vztahu fungování samospráv malých obcí. Pro praktickou část byly s ohledem na tyto studie stanoveny následující výzkumné otázky.

- Je lokální politický systém utvořen pouze z nezávislých kandidátů? (Jüptner, 2004)
- Potýkají se zvolené obce s problémy při sestavování kandidátních listin?
- Z jak velké části přichází s podněty k investičním záměrům a tím i k rozvoji obce starostové? Je výsledek studie Mechanismy rozhodování o investičních záměrech v těchto obcích platný? (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017)

2.2 Metodika

Při vypracování práce byl použit výzkumný přístup, který zohledňuje lokální specifika politického procesu a heterogenitu obcí.

Obě obce byly zvoleny záměrně. Důvodem je společné sousedství a řada společných rysů – zastupitelstvo se skládá z 9 členů, kandidátní listiny do zastupitelstva jsou složeny převážně z nezávislých kandidátů či nadprůměrná volební účast občanů v poměru s Českou republikou, která je považována za základní participaci. V neposlední řadě jsem zvolila

právě tyto obce, poněvadž jsou mi osobně blízké. V obci Bolešiny žiji od narození, zajímám se o její chod a pravidelně uplatňuji své aktivní volební právo ve všech typech voleb.

K vypracování praktické části práce byly použity dvě základní techniky. První technikou bylo dotazování formou rozhovorů. Rozhovory byly vedené se starosty a místostarosty obou obcí, jejichž přepis je k nahlédnutí v přílohách práce. Za Bolešiny to byla starostka Ing. Věra Majdlová Rozsypalová a místostarosta Ing. Miloslav Vích, za obec Předslav starosta Bc. Miroslav Kreuzer a místostarosta Ing. Václav Zíka. Vzhledem k vyvrcholení pandemické situace v době vypracovávání, byla část dotazování provedena online podobou.

Druhou technikou bylo studium relevantních dokumentů, např. zápisů z jednání zastupitelstva, kronik, dat Českého statistického úřadu. Nastudování těchto dokumentů vedlo k získání komplexního pohledu na problematiku.

3 Teoretická východiska

3.1 Veřejná správa

Veřejná správa je pojem označující správní činnosti a úřady, které vykonávají veřejnou politiku a působí ve veřejném zájmu na ústřední, regionální či místní úrovni. Veřejná správa na rozdíl od správy soukromé hájí veřejný zájem.

Do oblasti veřejné správy se řadí výkon státní správy i výkon samosprávy. (Čmejrek, Kopřiva, 2007)

3.2 Státní správa a samospráva

Státní správa spadá do veřejné správy. Lze si ji představit jako instituci s politickou mocí, jejíž činností je veřejná služba. Dále je možné ji chápat jako soubor jednotlivců, kteří mohou prostřednictvím speciálních veřejných funkcí řídit lidské a hmotné zdroje. (Říchová, 2007)

Samospráva je druhým prvkem veřejné správy. Je vykonávána vlastním jménem, vlastními prostředky a vlastní odpovědností. Současně se řadí do veřejné moci a rozděluje se na územní a zájmovou.

- Územní – obce (nižší územní samosprávné celky) a kraje (vyšší územní samosprávné celky)
- Zájmová – spjata s určitou činností
  - Profesní samospráva – právníci, lékaři
  - Bez nucené příslušnosti – hospodářské komory
  - Akademická samospráva vysokých škol (Koudelka , 2007)

Mechanismus územní samosprávy lze zjednodušeně chápat jako samostatné jednání obcí či krajů prostřednictvím zřízených samosprávných orgánů, nezávisle na státu. Státu nenáleží žádné oprávnění zasahovat do rozhodnutí samosprávných orgánů. Zasahuje pouze prostřednictvím zákonů, kterými se musí řídit. (Balík, 2009)

3.3 Obecní zřízení v ČR

Obec je považována za základní územní samosprávné společenství občanů. Funguje na vlastním území a je vytyčena hranicemi. Spadá do veřejnoprávních korporací a zodpovídá za svůj majetek, s nímž hospodáří dle rozpočtu. Její úlohou je pečovat o všestranný rozvoj území obce a o potřeby občanů v ní, zároveň chrání veřejný zájem.

Pokud se v obci hlásí k trvalému pobytu více než 3 000 obyvatel, může ji předseda PS ČR po vyjádření vlády stanovit městem. Obec může být městysem, pokud se obec obrátí s návrhem na vyjádření vlády a předsedy PS ČR, po ustanovení může být takto stanovena. (Čmejrek, Kopřiva, 2007)

Občané obce

Za občany obce jsou považovány fyzické osoby, kteří mají v obci trvalý pobyt. Po dosažení plnoletosti nabývají občanům určitá práva:

- Právo volit a být volen v komunálních volbách
- Hlasovat v místním referendu
- Účastnit a vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva
- Nahlížet do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva, rady, výborů či komisí
- Podávat návrhy, podněty a připomínky orgánům obce (Čmejrek, Kopřiva, 2007)

Samostatná působnost

Prvním výkonem, které konají obce prostřednictvím svých orgánů je samostatná působnost. Dle zákona o obcích č. 128/2000 sb., má obec právo spravovat záležitosti týkající se přímo obce a občanů. Jedná se o právo na hospodaření obce dle vlastního rozpočtu či právo na vlastní majetek. Obec smí vydávat závazné vyhlášky (povinnosti, zákazy, příkazy), které jsou nuceni fyzické i právnické osoby v obci dodržovat a řídit se jimi, v opačném případě jsou postihováni sankcemi. Dalšími pravomocemi obce je zakládat právnické osoby a organizační složky obce, udělovat čestné občanství obce fyzickým osobám, které se zasloužili o rozvoj obce či zřizovat obecní policii.

Cílem obce je především uspokojování potřeb bydlení, ochrany zdraví, dopravy, výchovy a vzdělání, kulturního rozvoje a ochrany pořádku v obci. (Čmejrek, Kopřiva, 2007)

Přenesená působnost

Druhou možností pro vykonávání funkcí obce je výkon přenesené působnosti. Prostřednictvím této působnosti napomáhají obce státu vykonávat jeho pravomoci. Obce se řídí zákony a právními předpisy a na jejich výkon je vyplácen ze státního rozpočtu příslušný příspěvek. Ten ve většině případů nepokryje skutečné náklady, proto obce musí dofinancovat prostředky ze svého rozpočtu.

Tři typy obcí v přenesené působnosti:

- I. Typu – základní rozsah přenesené působnosti
- II. Typu – s pověřeným obecním úřadem
- III. Typu – s rozšířenou působností

Do prvního typu spadají veškeré obce na území ČR. V druhém typu se v současné době nachází 388 obcí, které v rámci svých kompetencí mohou zajišťovat volby do zastupitelstev obcí, krajů a Parlamentu ČR. Obce ve třetím typu mají v kompetencích například vydávání občanských průkazů, řidičských průkazů, cestovních dokladů a vykonávání státní správy lesů. V tomto typu se v současnosti nachází 205 obcí. Druhý a třetí typ je stanoven zákonem. (Kadečka, Riegl, 2009)

3.3.1 Spolupráce mezi obcemi

Místní akční skupina

Místní akční skupina (dále jen MAS) jsou místní partnerství složené ze subjektů zastupující soukromé místní socioekonomické zájmy. Mohou to být neziskové organizace, skupiny občanů, subjekty podnikatelské sféry, subjekty veřejné správy, obce či svazky obcí.

Hlavní cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech, na základě rozvojové strategie prostřednictvím finanční podpory projektových záměrů na principu spolupráce veřejné a soukromé sféry. (Pecl, 2008)

Svazek obcí

Svazky obcí jakožto veřejnoprávní korporace jsou zakládány obcemi z důvodu společné spolupráce, ochrany a prosazování společných zájmů. Členem mohou být obce, které jsou právnickou osobou a odpovídají tak svým majetkem za nesplnění povinností. Obce spolu nemusí přímo sousedit.

Jejich hlavní činností je zajišťování a plnění úkolů veřejné správy v oblasti např.:

- Školství
- Zdravotnictví
- Sociální péče
- Kultury
- Životního prostředí

Občané členských obcí se mohou účastnit zasedání orgánu svazku obcí, vyjadřovat se, či podívat písemné návrhy. (Majerová, Čmejrek, 2005)

3.4 Mechanismy rozhodování v obci

Ačkoli v České republice rozhoduje v rámci územní samosprávy primárně zvolené zastupitelstvo, nemusí však hrát hlavní roli v rozhodování. Podněty mohou přicházet i od aktérů mimo něj. Nabízí se tak řada otázek např.: kdo v obci rozhoduje a jakým způsobem velikost obce určuje rozhodovací mechanismy. Z tohoto důvodu byla vypracována studie „Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obce“, která na tyto otázky pomocí dotazníkového šetření odpovídá.

Na základě výzkumu autoři studie zjistili, že role starostů je klíčová v podávání podnětů k rozhodování o podstatných záležitostech a investicích. Především role starostů v malých obcích je klíčová, s impulzem přichází 83,6 %. V obcích s větším počtem obyvatel pozice starostů slábne, to je dáno tím, že v obci se nachází větší potenciální množství aktérů pro dávání impulsu k rozhodování. (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017)

V obcích a městech do 30 tis. obyvatel jsou ve všech kategoriích nejfrekventovanějšími a někdy i jedinými aktéry podněcující rozhodování starostové. Starosta je tedy vnímán jako „dominantní aktér“ samosprávy. (Bernard , 2011)

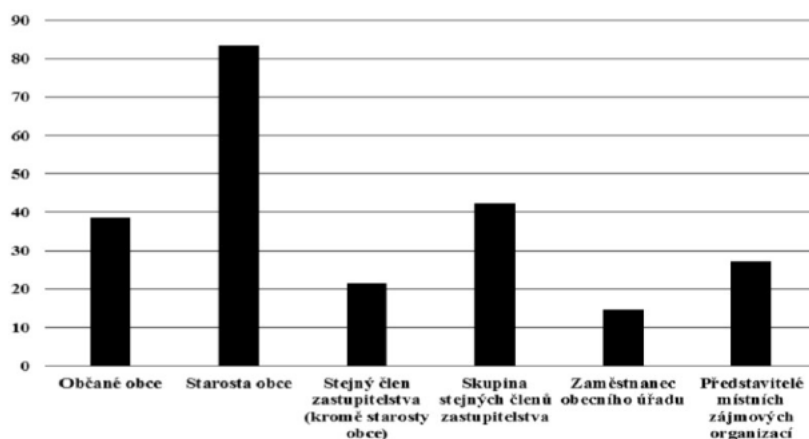
V obcích nad 30 tis. obyvatel přebírá vliv při rozhodování zastupitelstvo (rada města, politické vedení či kolegium primátora). Postavení starosty je spíše reprezentativní a již shodné s občany města, zaměstnanci OÚ či představiteli místní zájmových skupin.

Mimo starostů a zastupitelstva podávají podněty k rozhodování i občané a to v 38,7 %. Zde velikost obce nehraje žádnou roli. Občané se veřejných zasedání spíše neúčastní, jen ojedinělé výjimky iniciativních občanů a jsou tak považovány za pasivní. Občané většinou přicházejí s podněty týkající se jejich vlastních zájmů např.: opravy komunikací.

Část impulzů přichází i od zastupitelů zájmových skupin, není však nijak vysoká – 27,1 %. Je vidět, že čím větší municipality, tím je angažovanost zájmových organizací vyšší. Zájmové organizace se snaží být aktivní především z důvodu získávání finanční či materiální podpory obce. Některé obce se také setkávají se snahou o získání křesla v zastupitelstvu právě členem organizace.

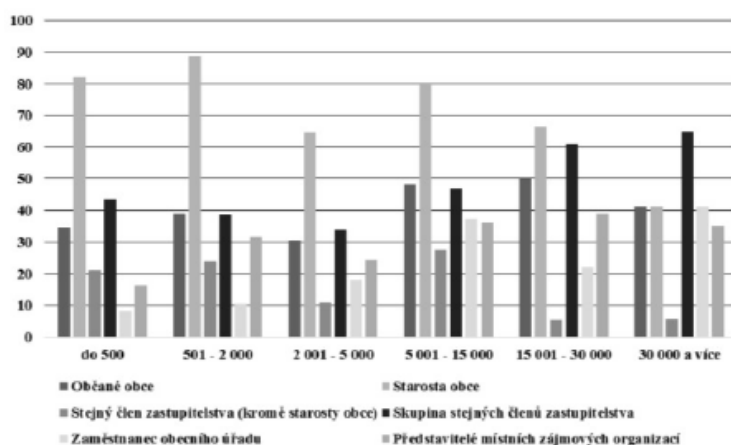
Na otázku ohledně pracovních jednání lze taktéž odpovědět. Ve většině případů svolává pracovní jednání starosta obce, ale výjimečně i zastupitelstvo obce. V obcích v ČR bývají pracovní schůze velmi časté, v 77 % se probírá rozpočet obce a u 52 % diskutují na jednáních zastupitelé o nákladnějších investicích. (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017)

Graf 1 Iniciativa k investiční akci v obcích (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření „Rozhodování o investicích 2016“

Graf 2 Iniciativa k investiční akci dle velikosti obce (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření „Rozhodování o investicích 2016“

V průběhu několika posledních desítek let se uskutečnila řada šetření, která se zaměřovala na představitele místních samospráv. Byl jimi výzkum **UDITE**, který se zaměřoval na starosty a úředníky obcí, nejen zemí v západní Evropě, ale i Severní Ameriky. Cílem bylo šetření u větších municipalit. (Mouritzen, Svava, 2002) V letech 2003-2006 byl uskutečněn výzkum **Polleader** a v letech 2014-2016 výzkum **Polleader II**. V obou případech byli dotazovanými starostové obcí 29 evropských zemí (včetně ČR). (Back, Heinelt, Magnier, 2006) V letech 2007-2009 se uskutečnil v 15 evropských zemí a v Izraeli projekt **MAELG**, který zahrnoval nejen starosty, ale i veškeré členy zastupitelstev. Projekty Polleader a MAELG se zaměřovaly na obce s větším počtem obyvatel než 10 tisíc. Pouze projekt

MAELG byl rozšířen o tým z ČR a také o zastupitele obcí u velikostí obcí od 3-10 tisíc obyvatel.

Hlavním cílem šetření MAELG (Municipal Assemblies in European Local Governemnts) bylo, zda je potřeba reformovat místní samosprávu. Podporu však vyslovilo pouze 31,3 % a 38,6 % bylo zdrženlivých. V ČR se respondenti rozdělili na dva tábory, přičemž mírnější převaha byla pro nepodporu případné úpravy.

Necelých 80 % dotazovaných souhlasilo s dodržováním cílů definovaných místními politiky. ČR a Polsko se proti vyjádřila přibližně jedna třetina zastupitelů. Dotazování na možné snížení počtů zastupitelů získalo malou podporu (21,7 %). Pro tuto možnost se vyjádřili pouze dotazovaní z Polska. Ostatní dotazované země i s ČR byli výrazně proti. (Razin, Hazan, 2014)

3.5 Obecní orgány

Obce spadají do veřejnoprávních korporací a vystupují navenek pomocí svých orgánů. Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. o obcích, definuje obec jako samostatně spravovanou zastupitelstvem obce. Přičemž dalšími orgány jsou starosta, rada obce, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

3.5.1 Zastupitelstvo obce

Za základní orgán obecní samosprávy je považováno zastupitelstvo, o jehož složení rozhodují přímo občané v obecních volbách. Velikost zastupitelstva se stanovuje na základě počtu obyvatel obce, viz. tabulka č. 1.

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstva obce podle počtu obyvatel obce

Počet obyvatel	počet zastupitelů
>500 obyvatel	5 až 15 členů
od 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
od 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
od 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
od 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
<150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: Vlastní zpracování, dle zákona č 128/2000 Sb., o obcích

Počet členů zastupitelstva musí být v souladu se zákonem č. 128/2000 sb. o obcích, stanoven nejpozději 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obcí. Mandát zastupitel obce získá zvolením a jeho povinností je na prvním zasedání zastupitelstva složit slib a potvrdit podpisem. Každý zastupitel je povinen vykonávat mandát osobně, v souladu se svým slibem. Zastupitelé jsou voleni na funkční období tj. 4 roky a mohou vykonávat funkci jako uvolnění nebo neuvolnění.

Zastupitelé obce mají svá práva a povinnosti, mohou:

- Předkládat návrhy na projednání zastupitelstvu, radě, komisím a výborům
- Vznášet podněty, dotazy a připomínky radě obce, předsedům výborů, přičemž musí nejpozději do 30 dnů obdržet písemnou odpověď
- Žádat o informace související s jejich výkonem od zaměstnanců obce, zaměstnanců právnických osob, obcí založených či zřízených, přičemž musí nejpozději do 30 dnů obdržet písemnou odpověď

Zasedání zastupitelstva je veřejné, zpravidla jej svolává a řídí starosta obce, a to dle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Zápis zasedání musí být zpřístupněn k nahlédnutí u obecního úřadu. Pokud je přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů, je považováno za usnášeníschopné. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010)

Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Je mu vyhrazeno např.:

- Schvalovat program rozvoje obce
- Schvalovat rozpočet obce, závěrečný účet a účetní uzávěrku obce
- Rozhodovat o založení/rušení právnických osob
- Vydávat obecně závazné vyhlášky obce
- Zřizovat/zrušovat obecní policii (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

3.5.2 Rada obce

Rada obce je dle zákona výkonný orgán zodpovídající se zastupitelstvu obce. Je složena ze starosty, místostarosty, radního, kteří jsou voleni z řad členů zastupitelstva. Počet členů musí být dle zákona vždy lichý, přičemž nejmenší možný počet je 5 a nejvyšší možný počet je 11 členů, zároveň nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu zastupitelstva. U obcí, jejichž zastupitelstvo nepřesahuje 15 členů, nemusí být rada obce zřízená. Jejíž funkci přebírá starosta. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010)

Rada obce se schází dle potřeby, ale na rozdíl od zasedání zastupitelstva, není zasedání rady obce veřejně přístupné. Pro usnášitelnost rady obce je nutnost přítomnosti nadpoloviční většiny všech jejích členů. Společným znakem je pořizování zápisu, přičemž u rady obce musí být zhotoven do 7 dnů od jejího konání a přístupný k nahlédnutí členům zastupitelstva obce. Podrobnosti o jednání rady obce jsou uvedeny v jednacím řádu, který rada obce vydá.

Úkolem rady obce je připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva obce.

Dále je jí vyhrazeno:

- Zabezpečovat hospodaření obce dle schváleného rozpočtu
- Rozhodovat ve věcech obce jako jiného společníka obchodní společnosti
- Vydávat nařízení obce
- Stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností
- Stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce
- Zřizovat/zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu (Čmejrek, Kopřiva, 2007)

3.5.3 Starosta a místostarosta obce

Starosta reprezentuje a zastupuje obec navenek. Je volen spolu s místostarostou z řad zastupitelstva obce a za své činnosti se zodpovídají zastupitelstvu obce, které má kompetence je i odvolat. Starosta i místostarosta musí být občany ČR.

Práva a povinnosti starosty:

- Jmenovat a odvolávat se souhlasem ředitele KÚ tajemníka obecního úřadu
- Odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok
- Svolávat a řídit zasedání zastupitelstva a rady obce
- Společně s místostarostou podepisovat právní předpisy obce

V případě nepřítomnosti či v době, kdy starosta nevykonává svoji funkci, zastupuje jeho funkci místostarosta. Počet místostarostů v obci má na starost zastupitelstvo obce – může zvolit jednoho či více místostarostů. (Čmejrek, Kopřiva, 2007)

3.5.4 Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen ze starosty, místostarosty (místostarostů), tajemníka (pokud je tato funkce zřízená) a zaměstnanců obce patřící do obecního úřadu. Hlavní činností obecního úřadu je plnit úkoly uložené radou nebo zastupitelstvem obce v oblasti samostatné působnosti. Dalšími činnostmi jsou napomáhání komisím a výborům či rozhodovat v případech stanovených zákonem o obecním zřízení. (Čmejrek, Kopřiva, 2007)

Tajemník obecního úřadu

Funkce tajemníka se zřizuje zejména v obcích s pověřeným obecním úřadem či v obcích s rozšířenou působností. Tajemník vykonává svoji funkci jako zaměstnanec obce a je odpovědný starostovi obce. Jeho stěžejními činnostmi je plnění úkolů uložené

zastupitelstvem obce, radou obce nebo starostou. Je povinen se zúčastňovat zasedání zastupitelstva obce a rady obce. (Čmejrek, Kopřiva, 2007)

3.5.5 Výbory, komise

Dle zákona je povinností obcí mít zřízený finanční a kontrolní výbor. Oba výbory musí být minimálně tříčlenné, přičemž členy nesmějí být starosta, místostarosta, tajemník OÚ a osoby zabezpečující účetní nebo rozpočtové záležitosti obce. Na prvním zasedání jsou voleni členové a předsedové výborů ze členů zastupitelstva obce. Výbory se schází dle potřeby, interval není stanoven. Ustanovení výboru musí být zhotovené písemně a podepsané předsedou. Svá stanoviska a návrhy jsou poté povinni předkládat zastupitelstvu obce.

Hlavní činností kontrolního výboru je kontrola plnění usnesení zastupitelstva a rady obce, kontrola dodržování právních předpisů a další zastupitelstvem pověřené kontrolní úkoly obce.

Úkolem finančního výboru jsou úkoly zadané od zastupitelstva obce např.: kontrola hospodaření s majetkem či finanční prostředky obce.

Zastupitelstvo obce je oprávněno v některých částech obce zřídit tzv. místní a osadní výbory. Osadní výbor musí být minimálně tříčlenný, přičemž jeho přesný počet, obsazení a předsedu volí zastupitelstvo obce. Jeho hlavní činností je předkládat zastupitelstvu návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu.

Rada obce je oprávněná k řízení iniciativního a poradního orgánu – komise obecní rady. Ta je odpovědná radě obce, předkládá jí své náměty a stanoviska. V případě řešení záležitosti v přenesené působnosti se zodpovídá starostovi. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010)

3.6 Finance obce

3.6.1 Fiskální federalismus

Wallace Oates poukázal na fakt, že pojem federalismus zahrnuje více úrovní možného vládnutí. Přičemž každá se vyznačuje suverenitou a je protikladem moci centrální. Z důvodu dosažení ekonomické efektivity je žádoucí vůli centralizovat. Zároveň k zajištění přání

obyvatel, kteří hradí náklady na veřejné statky prostřednictvím placením daní, se aplikuje alokační funkce a veškerá ekonomická rozhodnutí jsou realizována na nižší úrovni než centrální.

Po skončení druhé světové války převáželi obtíže s:

- Alokací finančních prostředků v rozpočtových soustavách
- Šetrným vynakládáním finančních prostředků
- Správným nastavením poskytování veřejných statků či služeb
- Zlepšováním kvality demokratických procesů
- Rozdělováním pravomocí rozhodujících k vytvoření a rozpracování teoretických základů fiskálního federalismu

Stěžejním předmět fiskálního federalismu je např.:

- Ideální velikosti společenství fiskálního
- Ideální míra alokační decentralizace
- Stabilizace a ideální redistribuce veřejných financí (Kruntorádová, 2015)

Podle Provazníkové fiskální federalismus musí splňovat základní zásady pro správné fungování. Preference obyvatel je rozdílná a musí být odlišná i výdajová politika jednotlivých vlád, normování minimálně úrovně poskytování veřejných statků či služeb a také centralizovat přerozdělování do náležitosti ústřední vlády. (Provazníková, 2009)

3.6.2 Rozpočet obce

Obce jsou povinny se řídit zákonem č. 250/2000 sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který upravuje příjmy a výdaje obecních rozpočtů. Dále vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, která definuje veškeré rozpočtové položky příjmů a výdajů pomocí čtyřmístného kódu.

Za klíčový nástroj k financování potřeb obcí a zabezpečení obce je považován rozpočet obce. Ten zpravidla plní tři základní funkce:

- Alokační – financování různých potřeb obce a zajišťování veřejných statků
- Redistribuční – přerozdělování finančních prostředků na pomoc sociálně slabším občanů
- Stabilizační – spojena s růstem ekonomického potenciálu, zlepšování kvality života na úrovni územní samosprávy např.: vybudování technické infrastruktury (Peková, Pilný, Jetmar, 2008)

Obec dle zákona musí sestavovat a schvalovat rozpočet na každý kalendářní rok. Nástrojem pro sestavování rozpočtu je střednědobý výhled rozpočtu, který pomáhá obcím pro plánování hospodaření obce. Zpravidla se sestavuje na 2 a 5 let. (Provazníková, 2009)

Rozpočet může být sestavován jako vyrovnaný, přebytkový či schodkový. V případě schodkového rozpočtu si musí být obec jistá, že bude možné schodek uhradit např.: volnými finančními prostředky z let minulých, úvěrem, příjmů z prodeje apod.

3.6.3 Příjmy obce

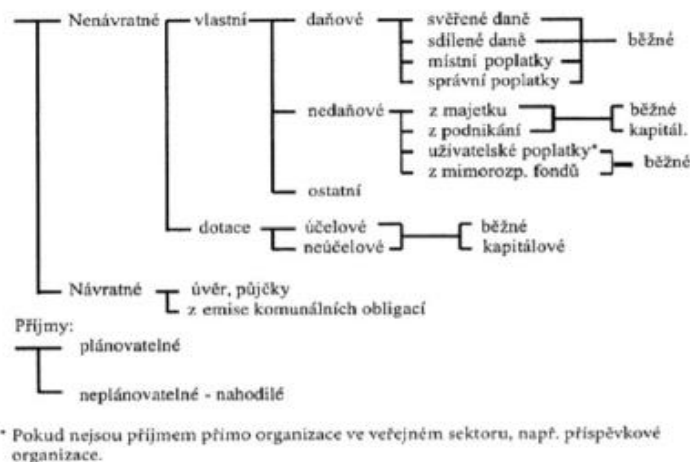
Příjmy obce jsou rozděleny do hlavních dvou kategorií z hlediska návratnosti – nenávratné a návratné.

Do kategorie nenávratných příjmů se řadí daňové příjmy, transfery, dotace a nedaňové příjmy. Úvěry a půjčky patří do návratných příjmů. Tyto příjmy musí obec splatit za smluvených podmínek.

Majoritním příjmem pro obce všech velikostních skupin jsou daňové příjmy. Tyto příjmy jsou určeny na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Dále transfery, dotace a nedaňové příjmy. Tyto všechny položky se řadí do nenávratných příjmů.

Do druhé kategorie se řadí úvěry a půjčky. (Provazníková, 2009)

Obrázek 1 Struktura příjmů obcí

Zdroj: (Peková, Pilný, Jetmar, 2008 str. 266)

3.6.4 Výdaje obce

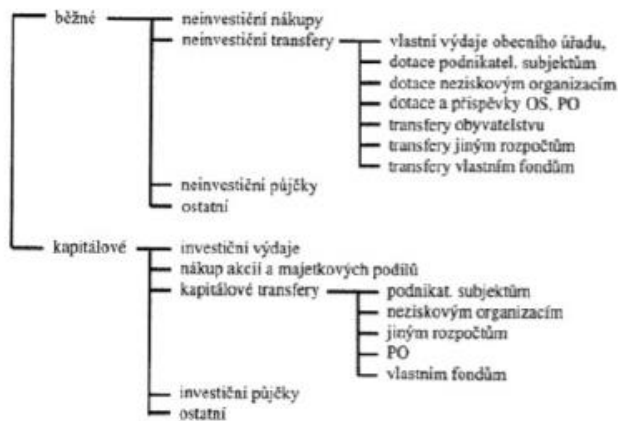
Mezi výdaje rozpočtu obce se řadí zejména běžné a kapitálové výdaje.

Běžné výdaje jsou takové, které obce spotřebovávají k jejich provozu. Do běžného provozu se řadí např.: sběr a likvidace odpadu, provoz obecního majetku, údržba obecního majetku, platy zaměstnanců, náklady na dopravní obslužnosti, příspěvky spolkům a organizací, péče o zeleň, výdaje spojené se sociálními službami, poplatky atd.

Pomocí kapitálových výdajů jsou financovány dlouhodobé investiční záměry. Především projekty na opravu a výstavbu komunikace, kanalizace, vodovodů, ČOV, bytových domů, sportovního zařízení, veřejného prostranství.

Běžné výdaje nad kapitálovými v rozpočtech obcí zcela převažují. Tvoří více než 70 % celkových výdajů a stále se zvyšují. (Kukalová, Pfeiferová, 2018)

Obrázek 2 Struktura výdajů obcí

Pozn.: OS = organizační složka, PO = příspěvková organizace.

Zdroj: (Peková, Pilný, Jetmar, 2008 str. 266)

3.6.5 Majetek obce

Obec, jakožto veřejnoprávní korporace má právo vlastnit majetek a hospodařit s ním podle vlastního rozpočtu.

Do obecního majetku se řadí:

- Nemovité věci – budovy, pozemky, komunikace
- Movité věci – vnitřní zařízení obecních budov
- Peněžní prostředky – hotovost, zůstatky na účtech, cenné papíry
- Nehmotná aktiva

Obce mohou majetek nabýt více způsoby – koupí, převodem právní cestou (tj. ze státu na obec), vytvořením majetku, darováním, zděděním, nebo také vyvlastněním za náhradu (v současné době méně využívané).

Nakládat se svým majetek mohou obce způsobem, který koresponduje s jejich zájmy, ale musí být využíván hospodárně a účelně v souladu se zákonem. Dle zákona jsou dále povinni o něj pečovat, rozvíjet ho, zachovávat ho a chránit ho (před poškozením, zneužitím či odcizením). (Žehrová, Pfeiferová, 2010)

3.7 Komunální volby

Celkově volební soustavu v České republice tvoří pět typů voleb.

Pro tuto práci jsou stěžejní volby do zastupitelstev obcí neboli komunální volby. Rozlišuje se aktivní a pasivní volební právo. Aktivní volební právo znamená právo volit, to se nabývá dosažením plnoletosti.

Druhé zmíněné právo znamená právo být volen. V České republice se nabytí tohoto práva záleží na typu voleb. U komunálních voleb je toto právo shodné s aktivním právem volit, tedy dosažení plnoletosti. Délka volebního období je u těchto voleb shodná s volbami do zastupitelstva kraje či poslanecké sněmovny (4 roky). Používá se zde poměrný volební systém. (Čmejrek, 2008)

Tabulka 2 Přehled voleb v ČR

Typ voleb	Délka volebního období	volební systém	aktivní právo	pasivní právo
Zastupitelstvo obce	4 roky	poměrný	18	18
Zastupitelstvo kraje	4 roky	poměrný	18	18
Senát PČR	6 let (1/3 senátu se volí každé 2 roky)	většinový	18	40
Poslanecká sněmovna PČR	4 roky	poměrný	18	21
Prezident	5 let	většinový	18	40
Evropský parlament	5 let	poměrný	18	21

Zdroj: Vlastní zpracování, na základě dat z Ministerstva vnitra

3.7.1 Průběh komunálních voleb

Veškeré podmínky a náležitosti týkající se voleb do zastupitelstva se řídí zákonem č. 491/2001 Sb. O volbách do zastupitelstev obcí.

„Volby do zastupitelstev obcí vyhláší, nestanoví-li tento zákon jinak, prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním. Vyhlášení voleb se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. Za den vyhlášení voleb se považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo

rozhodnutí o vyhlášení voleb uveřejněno.“ (Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí)

Pokud zákon neurčí jinak, konají se zpravidla ve dvou dnech – pátek a sobota. Přičemž jsou určeny i časově. Pokud dojde k situaci dodatečných, opakovaných voleb či hlasování jsou uskutečněny v jednom dni.

Občané, kteří alespoň v den konání voleb dovršili plnoletosti mají aktivní volební právo, tj. právo volit. Tato činnost je dobrovolná, musí ji však vykonat osobně, prostřednictvím prokázání své totožnosti.

Důležitou součástí komunálních voleb jsou kandidátní listiny. Podávat kandidátní listinu mohou volební strany. Dále nezávislý kandidát či sdružení nezávislých kandidátů, ti však musí připojit petici podepsanou voliči podporující jejich kandidaturu. Kandidátní listiny musí být dodány nejpozději 66 dnů přede dnem voleb registračnímu (obecnímu) úřadu. Ke každé kandidátní listině musí být přiložen písemný souhlas a prohlášení o neexistujících překážkách volitelnosti. Sestavování se musí řídit podmínkou, která uvádí, že počet kandidátů na kandidátní listině nesmí přesáhnout počet volených členů dané obce. Pouze u obcí s méně než 7 zastupiteli smí být počet kandidátů o třetinu vyšší.

Kandidátní listiny obecní úřad ověří a poté vytiskne hlasovací lístky. Nejpozději do tří dnů před zahájením voleb musí být doručeny voličům na adresu a nejpozději do 15 dnů musí být uveřejněné informace o konání voleb – místo a čas.

Volební místnost musí být dle zákona řádně označena a musí splňovat veškeré náležitosti, za které odpovídá předseda okrskové volební komise.

O průběhu voleb se zřizuje komisí zápis, který obsahuje údaje o konání voleb:

- Čas zahájení a ukončení hlasování
- Počet voličů v seznamu
- Počet odevzdaných obálek
- Množství platných hlasů jednotlivých volebních stran a kandidátů
- Připomínky a stížnosti, pokud se vyskytly v průběhu konání voleb

Tento zápis je předán Českému statistickému úřadu, který zřídí konečný zápis a dodá ho registračnímu úřadu. Na úřední desce jsou poté zveřejněny výsledky voleb.

Zvolení členové zastupitelstva skládají při prvním zasedání zastupitelstva obce následující slib: *"Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svoji funkci a budu se při tom řídit Ústavou, zákony a jinými právními předpisy České republiky."* (Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích) Mandát zaniká v případě nesložení slibu, úmrtím nebo následnými volbami, pokud si mandát neobhájí. (Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích)

3.7.2 Lokální politický systém

Největší roli v komunální politice hrají osobní vztahy. Ve své studii Petr Jüptner uvádí *„Při bližším pohledu na komunální politiku docházíme k závěru, že tato úroveň politického systému nevykazuje jednotné rysy a nelze ji tedy zkoumat jako jeden celek – jedná se o tisíce nezávislých mikrosvětů“* (Jüptner, 2004)

Na tomto základě rozlišil čtyři kategorie, které se liší zejména velikostí

- Nejmenší obce
- Obce menší střední velikosti
- Obce větší střední velikosti
- Největší obce

Nejmenší obce (NO)

V této kategorii se nachází obce s maximálním počtem obyvatel 1700. Hranice kategorií jsou však pouze přibližné. Společným znakem těchto obcí jsou zpravidla maximálně dvě kandidující politické strany, které spíše fungují na spolkové než politické bázi. Tyto strany se tvoří ve většině případů těsně před volbami.

Velká většina kandidátů kandidujících pod určitou politickou stranou jsou tzv. nezávislí kandidáti, ke „své“ straně se vůbec nehlásí. Řada starostů přiznává, že už ani nemá přehled o tom, za koho kdo kandidoval, je-li nějaký zastupitel členem politické strany, politické strany zde nemají žádný význam. Z tohoto důvodu u nejmenších obcí převažují nezávislí kandidáti, a to v nejrůznějších podobách – jednotlivci, sdružení, nezávislí na kandidátkách

stran. Tento systém funguje převážně na bázi „velké rodiny“ kdy političtí aktéři obce berou při rozhodování v potaz skupinový zájem a nestojí o zbytečné spory, naopak se podporují. Jedná se tedy o tzv. nesoutěživý systém. V tomto systému bývá většinou funkce starosty neuvolněná a rada obce se dle malému zastupitelstvu nevolí.

Obce menší střední velikosti (MSO)

Zde se nachází obce s minimálním počtem obyvatel 1701 a maximálním 9000. V obcích tohoto typu dochází k přelomu poměru sil mezi nezávislymi kandidáty a politickými stranami. Stejně jako u NO se zde nachází koalice na bázi „velké rodiny“, v některých případech se zde začíná objevovat „polosoutěživý systém“. Na kandidátní listině se objevuje maximálně deset politických stran. Hlavní aktéry jsou tzv. jádra, to jsou místní akční lidé, které jsou členy v místních spolicích, organizacích apod. Právě osobní vztahy zde hrají hlavní roli. V těchto obcích se většinou nevyskytují žádné spory, pokud ano, tak jsou převážně právě osobního rázu.

Obce větší střední velikosti (VSO)

Obce s rozmezím počtu obyvatel 9 001 až 45 000 se řadí do této kategorie. Vzhledem k obtížným podmínkám kandidatury se zde již minimálně vyskytují nezávislé sdružení, v čele tak stojí politické strany s převážně registrovanými členy. Případný výskyt nezávislých kandidátů bývá způsoben např. volební strategií, bývají zaštiťovány regionálně-komunální politickou stranou, u větších středních obcí pomocí lokálně-komunální strany např.: Nezávislé sdružení občanů. Nejčastějším vyskytujícím se modelem je „polosoutěživý systém“, pro který je charakteristická např.: nižší míra soutěživosti v mezivolebním období. Předvolební koalice se zde většinou nevyskytuje – starosta, zástupce starosty a členové městské rady jsou voleni na základě volby exekutivních koalic po volbách. Na rozdíl u obcí MSO pojem „jádra“ v tom typu ztrácí na významu, poněvadž koaličními (politickými) aktéry jsou zpravidla politické strany.

Největší obce (NM)

Obce s více než 45 000 obyvatel se řadí mezi největší obce, nejčastěji se jedná o statutární města. V tomto typu se již nezávislí kandidáti vůbec nevyskytují. Dominují zde početné politické strany. Počet kandidujících stran se pohybuje v rozmezí 6–13. Na rozdíl od obcí VSO se zde vyskytuje „soutěživý systém“ založený na principu vlády a opozice.

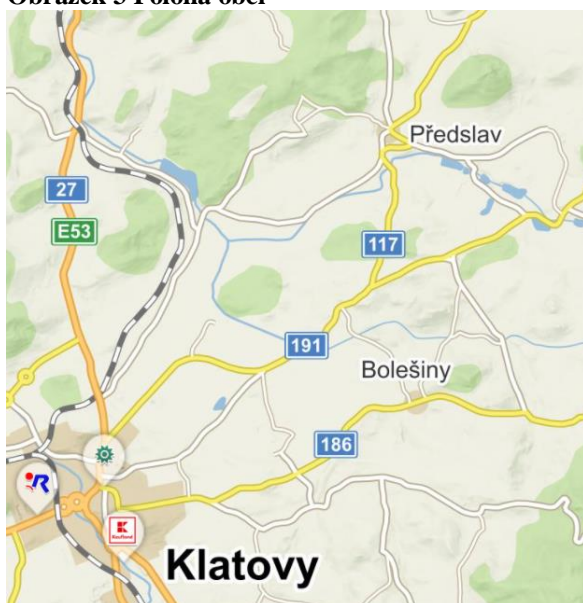
Samozřejmostí je zde koalice a tzv. předvolební koalice. Před volbami se shlukují jednotlivé politické tábory, určují své lídry, aby usilovali o získání bezpečné nadpoloviční většiny zastupitelských křesel, a také obsazení v městské radě, funkce primátora, starosty či jeho náměstků. (Jüptner, 2004)

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika vybraných obcí

Pro praktickou část diplomové práce jsou zvoleny ke komparaci dvě sousedící obce – Bolešiny a Předslav, které se rozkládají na území Plzeňského kraje v okrese Klatovy. Obec Bolešiny je součástí Mikroregionu Plánicko a obec Předslav Svazku obcí Měčínsko. Obě obce jsou členy MASu Pošumaví.

Obrázek 3 Poloha obcí

Zdroj: Vlastní zpracování, dle www.mapy.cz

Mikroregion Plánicko

Mikroregion Plánicko tvoří 12 samosprávných obcí – Bolešiny, Číhaň, Hnačov, Klatovy (části Habartice, Kvaslice, Vítkovice), Mlýnské Struhadlo, Myslovice, Nehodív, Obytce, Plánice, Újezd u Plánice, Zavlekov a Zborovy s celkovým počtem obyvatel 4 453 (k datu 31.12.2019). Členem jsou taktéž spolky SDH Plánice a SK Bolešiny. Aktuálně spolek řeší propojení Klatov s Plánicí pomocí cyklostezky vedoucí přes území sdružených obcí. Cílem spolku je přilákat co nejvíce návštěvníků pomocí různých akcí. (Mikroregion Plánicko)

Svazek obcí Měčínsko

Sdružení obcí Měčínsko vzniklo v roce 1999 uzavřením zakladatelské smlouvy mezi městem Měčín a obcemi Kbel a Předslav. V roce 2001 na základě zákona č.128/2000 sb. se toto sdružení změnilo na Svazek obcí Měčínsko.

Hlavním podnětem pro vznik byl společný zájem zakládajících obcí o výstavbu zemního plynu. Dále řešení otázek dopravní obslužnosti, školství, kultury a rozvoje podnikání členských obcí, či společný postup při řešení programů regionální politiky ČR.

V současné době se skládá ze čtyř obcí – Měčín, Kbel, Předslav a Ostřetice a jimi přidruženými obcemi s celkovým počtem obyvatel 2 324. (k 31.12.2019) (Svazek obcí Měčínsko)

Místní akční skupina Pošumaví

Místní akční skupina Pošumaví (zkráceně MAS Pošumaví) byla založena 18.3.2004. Hlavním důvodem vzniku byla možnost otevření programů na podporu rozvoje venkova v rámci LEADER ČR a následně LEADER+. Prostřednictvím těchto programů bylo možné získat dotace pro rozvoj venkovského regionu.

V MAS Pošumaví je zastoupeno 99 obcí v rámci svazku obcí, mimo jiné i svazek obcí Plánicko, pod který spadá obec Bolešiny a svazek obcí Měčínsko, pod který spadá obec Předslav. Dále podnikatelé, podnikatelské subjekty a neziskové organizace vyskytující se v daném území, které si zažádali a splnili podmínky pro členství. V obci Bolešiny tak uskutečnil Sportovní klub a Model Klub č. 186. V obci Předslav Měcholupská zemědělská a.s. Celkově se MAS Pošumaví rozkládá na 1 489 km², a žije v něm 85 000 lidí.

V roce 2015 byly povinnými orgány založeny zájmové skupiny, do kterých dle stanovených výběrových kritérií se sdružují jednotlivé subjekty MAS Pošumaví.

Typy zájmových skupin:

- 1) Infrastruktura, služby a kvalita života na venkově – který má za cíl například zkvalitnit a zvýšit dostupnost veřejných služeb, technické a dopravní infrastruktury včetně protipovodňových opatření. Do této skupiny spadá mimo jiné i Svazek obcí Plánicko z.s.p.o. a Sportovní klub Bolešiny
- 2) Rozvoj podnikání a jeho diverzifikace, regionální marketing a cestovní ruch – jehož cílem je například podporovat rozvoj podnikání, diverzifikovat hospodářské činnosti zemědělců či tvořit nová pracovní místa. Do této skupiny byl zařazen mimo jiné i Model klub č. 186 Bolešiny a Měcholupská zemědělská a.s.

- 3) Vzdělávání – cílem zvyšování dostupnosti celoživotního vzdělávání
- 4) Životní prostředí a přírodní bohatství – který má za cíl pomoci ochrany přírodního bohatství zvyšovat přitažlivost pro návštěvníky regionu nebo obyvatele. V této skupině se nachází DSO Měčínsko. (Místní akční skupina Pošumaví)

4.1.1 Charakteristika obce Bolešiny

Obec Bolešiny se nachází v Plzeňském kraji, v okrese Klatovy a rozkládá se v průměrné nadmořské výšce 422 metrů nad mořem. Od okresního města Klatovy je vzdálená 6 km, 41 km od krajského města Plzeň a 10 km od Plánice. Její celková katastrální plocha je 1565 ha, z toho 1182 ha je orná půda. Obec ohraničují vrchy – Vápeničky, Zámkovská hora, Hájek, Na Vrších (nejvyšší bod obce je 497 metrů nad mořem), Hůrka a Trhovka. Přes obec vede hlavní komunikaci II. třídy č.186 Klatovy – Plánice, z tohoto důvodu je v obci Bolešiny velmi dobrá dopravní obslužnost. Existuje zde autobusová doprava, kdy každou hodinu zde staví pravidelná linka autobusu. V ostatních částech obce, je veřejná doprava problémem a je spíše nevyhovující. Vlakové spojení v obci není.

Obec spravuje 5 místních částí – Domažličky, Kroměždice, Pečetín, Újezdec u Měcholup a Slavošovice. Je zřizovatelem základní školy prvního stupně, jejíž součástí je i mateřská škola. Dále se zde nachází hostinec, obchod, knihovna a samozřejmě obecní úřad. V současné době má obec 765 obyvatel, z toho 373 mužů a 392 žen, s průměrným věkem 39,9 let. V obci sídlí několik firem, např.: Pila Hanzal a spol., KOVO Matějka, které zaměstnávají část obyvatelstva Bolešin. (Obec Bolešiny)

Historie

Podle pověstí došlo k osídlení oblasti v roce 770 za vlády knížete Nezamysla a jména obcí jsou odvozena od potomků vladyky Batýše. První oficiální písemná zmínka o obci Bolešiny pochází z roku 1524, kdy obec vlastnil rod pánů ze Šternberka a patřily tak k Zelenohorskému panství. Další zpráva pochází z roku 1566, kdy obec vlastnil rod Kafunků z Poborovic. V letech 1612 předávají obec Přibíkovi Kocovi z Dobeše. Tento rod obec vlastnil až do konce 18.století. V roce 1789 koupil obec Bolešiny i s jejími částmi hrabě Vigilius Thun, který se svým majetkem vstoupil do řádu Maltézských rytířů. Všechny tyto rody jsou připomenuty ve znaku obce. Roku 1960 došlo ke sloučení obcí Bolešiny, Ostřetice, Slavošovice, Makalovy a v roce 1975 se k obci sloučily obce Myslovice, Kroměždice,

Pečetín, Domažličky a Újezdec. Takto obec zůstala až do roku 1990, poté se osamostatnily obce Ostřetice, Makalovy a Myslovice. (Kronika obce Bolešiny)

V roce 2007 obec vyhrála v soutěži Vesnice roku v rámci Plzeňského kraje 1. místo – zlatou stuhu a v roce 2012 jí byla udělena oranžová stuha (za spolupráci obce a zemědělského subjektu.) (Obec Bolešiny)

V roce 2005 byly na základě návrhu obci uděleny symboly obce

Obrázek 4 Erb obce Bolešiny

Zdroj: www.bolesiny.cz

Obrázek 5 Vlajka obce Bolešiny

Zdroj: www.bolesiny.cz

Obrázek 6 Správní území obce Bolešiny

Zdroj: Vlastní zpracování, dle www.mapy.cz

4.1.2 Charakteristika obce Předslav

Obec Předslav se nachází v Plzeňském kraji, v okrese Klatovy. Od okresního města Klatovy vzdálená 9 km, od krajského města Plzeň 38 km a od města Měčín 6 km. Rozkládá se v průměrné nadmořské výšce 420 metrů nad mořem. Obcí vede hlavní komunikace II. třídy spojující Klatovy – Měčín. V Předslavi neexistuje vlaková doprava, ale vzhledem k vedoucí

silnici je zde velmi dobrá a častá autobusová doprava. Nachází se zde základní škola prvního stupně, mateřská škola, obchod, hostinec, pošta partner a v obci Makov letní kino.

V současné době obec spravuje 7 místních částí – Hůrka, Makov, Měcholupy, Němčice, Petrovičky, Předslav a Třebíšov. Celkově žije v obci k datu 31.12.2019 803 stálých obyvatel, z toho 395 mužů a 408 žen, s průměrným věkem 41,2 let. I přesto že v obci sídlí několik firem např. Betonové stavby – Group s.r.o. Předslav, Měcholupská zemědělská a.s., které mimo rostlinné a živočišné výroby náleží i jateční porážka. I přes výskyt těchto firem, většina občanů dojíždí za zaměstnáním do okresního města Klatovy. (Obec Předslav)

Historie

První věrohodná zmínka obce je ze 14. století, konkrétně z roku 1370, kdy obec bývala sídlem zemanských vladyk z Předslavě pod vladykem Viléma Jeníka z Předslavě. Od počátků se v obci nachází kostel sv. Jakuba Většího a tvrz, která ještě v devatenáctém století byla využívána pro provoz pivovaru. Nejstarším spolkem v obci je sbor dobrovolných hasičů, který byl založený v roce 1892, z místních občanů vytvořili sbor, který byl nápomocný při všech živelných nehodách. V 1.světové válce byli všichni členové nápomocni na bojištích. V roce 1900 byl v obci založen včelařský spolek. Zprvu byl o spolek velký zájem, hlavním účelem mimo produkci medu bylo pořádání přednášek směřujících k povznesení chovu včel. Poté zájem o včelařství začal silně klesat, v roce 1926 se členové potýkali s problémem úhynu včel v důsledku silných dešťů, med neprodukovali žádný. I přesto se spolek podařilo udržet a funguje do dnešní doby. V roce 1918 byla založena tělocvičná jednota Sokol. Zprvu členové cvičili v místní škole, v roce 1923 byla postavena Sokolovna na místě bývalé tvrže v bývalém panském lihovaru. Postupem času se vytvářely v obci další spolky, které fungují dodnes. Ve 20.století se v obci dařilo i politickým spolkům. Byla založena organizace republikánské strany, organizace strany sociálně demokratické, svaz západočeských domkařů a malolorníků pro Předslav a okolí. Tyto spolky postupem času zanikly nebo se po vzniku JZD k němu připojily. (Kronika obce Předslav)

V roce 2019 byli obci právoplatně schváleny a uděleny symboly obce

Obrázek 7 Erb obce Předslav

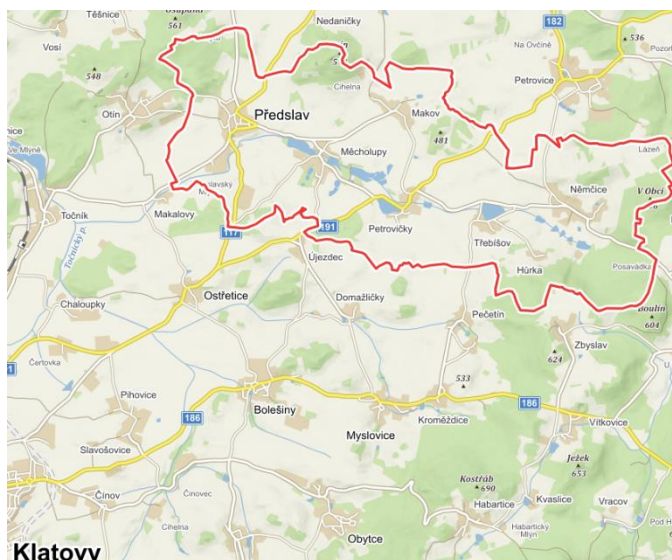
Zdroj: www.predslav.cz

Obrázek 8 Vlajka obce Předslav

Zdroj: www.predslav.cz

Obrázek 9 Správní území obce Předslav

Zdroj: Vlastní zpracování, dle www.mapy.cz

4.2 Demografická struktura vybraných obcí

Tato kapitola je zaměřena na vývoj obyvatelstva z hlediska počtu a struktury vybraných obcí.

Pro komparaci zvolených obcí je vývoj obyvatelstva žádoucím ukazatelem. V následujících analýzách je zobrazen vývoj a stav obyvatelstva. Veškerá tyto data jsou uveřejněna na webových stránkách Českého statistického úřadu, a to vždy k 1.1. následujícího roku.

Každých deset let se po celém území České republiky provádí sčítání lidu, domů a bytů. Aktuálně sčítání probíhalo od března do května 2021, kdy výsledky budou kompletně zveřejněny na přelomu roku 2021/2022. Další sčítání lidu proběhne v roce 2031.

4.2.1 Demografický vývoj obce Bolešiny

Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatel obce Bolešiny v letech 1991–2019

Rok	1991	1995	2000	2005	2010	2015	2019
Počet obyvatel	636	604	613	661	724	769	765

Zdroj: Vlastní zpracování, dle ČSÚ

Tabulka 4 Stav obyvatel obce Bolešiny v letech 2015–2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Celkový počet obyvatel	769	782	774	772	765
Muži	374	380	378	376	373
Ženy	395	402	396	396	392
0-14 let	121	130	134	135	139
15-64 let	538	533	518	512	502
65 a více	110	119	122	125	124
Průměrný věk	39,2	39	39,1	39,6	39,9

Zdroj: Vlastní zpracování, dle ČSÚ

Dle tabulky č. 3 je vidět nárůst obyvatelstva. Od počátku sledovaného období, tj. rok 1991 se počet obyvatel zvýšil o 129 obyvatel. Je možné si povšimnout, že v každém sledovaném pětiletém období počet trvale narůstal, vyjma prvního.

V tabulce č. 4 je rozepsáno detailněji posledních pět let. Nejpodstatnější skupinou obyvatel jsou lidé ve středním věku. Je možné si zde povšimnout nárůstu obyvatel důchodového věku a s tím související se i zvyšující průměrný věk v obci. Tento fakt také koreluje se situací v ČR, ve které dle statistik populace stárne.

4.2.2 Demografický vývoj obce Předslav

Tabulka 5 Vývoj počtu obyvatel obce Předslav v letech 1991–2019

Rok	1991	1995	2000	2005	2010	2015	2019
Počet obyvatel	747	734	704	698	731	739	803

Zdroj: Vlastní zpracování, dle ČSÚ

Tabulka 6 Stav obyvatel obce Předslav v letech 2015–2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Celkový počet obyvatel	739	754	772	791	803
Muži	358	373	383	392	395
Ženy	381	381	389	399	408
0-14 let	121	121	127	136	141
15-64 let	482	490	494	506	506
65 a více	136	143	151	149	156
Průměrný věk	41,6	41,6	41,5	41,3	41,2

Zdroj: Vlastní zpracování, dle ČSÚ

Ze zmíněných tabulek je zřejmé, že za posledních 10 let v obci trvale stoupá počet obyvatel. Tento fakt přikládá starosta ke stěhování mladých lidí do obce. Domnívá se, že je to dobrou situační polohou a velmi dobrou občanskou vybaveností, kterou obec disponuje. Zároveň se v obci snižuje průměrný věk obyvatelstva, i přesto, že lidí v důchodovém věku za posledních pět zkoumaných let přebylo. Podle starosty to taktéž souvisí se stěhováním mladých lidí do obce, porodnost v obci je srovnatelná s průměrem v ČR. „*O pozemky je zde velký zájem, každým týdnem k nám na OÚ chodí lidé se žádostmi.*“ dodává. (Rozhovor č.3)

4.3 Hospodaření vybraných obcí

V této kapitole je analyzováno financování a hospodaření obcí Bolešiny a Předslav.

V následujících tabulkách jsou zobrazeny příjmy a výdaje závěrečného účtu obcí za posledních pět let. Veškerá data byla čerpána z Monitoru Státní pokladny.

4.3.1 Hospodaření obce Bolešiny

Tabulka 7 Rozpočet obce Bolešiny v letech 2015–2019 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečný (závěrečný účet)			
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	10 593 581	11 525 894	15 286 401	15 605 101	18 461 174
Výdaje	12 159 441	17 118 120	15 133 760	11 570 267	17 393 550
Saldo	-1 566 000	-5 592 000	153 000	4 035 000	1 068 000
Příjmy	18 298 992	25 231 974	20 081 456	19 038 351	18 625 504
Výdaje	15 155 153	21 201 518	16 518 847	13 836 503	16 853 687
Saldo	3 144 000	4 030 000	3 563 000	5 202 000	1 772 000

Zdroj: Vlastní zpracování, dle monitoru státní pokladny

Z uvedené tabulky je zřejmé, že obec schvalovala za poslední tři sledované roky přebytkový rozpočet. Pouze v roce 2015 a 2016 schválila rozpočet schodkový, který ke konci roku v závěrečném účtu byl také přebytkový.

Obec splácí úvěr ve výši 1 648 000 Kč (k datu 31.12.2019), který si půjčila na financování ČOV. Podle starostky však nemá zásadní vliv na chod obce.

Tabulka 8 Závěrečný účet obce Bolešiny za léta 2015–2019 (v Kč)

Příjmy					
	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové	9 660 389	10 150 699	11 367 816	12 268 975	13 299 902
Nedaňové	1 812 974	3 221 706	2 905 330	3 716 924	3 957 512
Kapitálové	0	632 300	32 200	675 780	17 200
Transfery	6 825 629	11 227 269	5 776 111	2 376 672	1 350 890
Celkem	18 298 992	25 231 974	20 081 456	19 038 351	18 625 504
Výdaje					
	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné	6 009 731	4 992 132	5 908 728	9 106 817	9 339 537
Kapitálové	9 145 422	16 209 385	10 610 119	4 729 687	7 514 150
Celkem	15 155 153	21 201 518	16 518 847	13 836 503	16 853 687

Zdroj: Vlastní zpracování, dle monitoru státní pokladny

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že největším příjmem pro obec jsou daňové příjmy, které každým rokem stoupají. V posledních letech dochází k nárůstu nedaňových příjmů. Jedná se o příjmy z pronájmů pozemků či nájemného z bytových i nebytových prostor, např.: pronájmu místního hostince a obchodu. Nejnižší příjmy získává obec z kapitálových příjmů. Tyto příjmy jsou pro obec zanedbatelnou položkou. Nárůst kapitálových příjmů zaznamenala obec v roce 2018. Tento nárůst proběhl na základě prodeje dlouhodobého majetku obce, konkrétně pozemků. Obec má zavedené i určité místní poplatky, např.: poplatky za psa, který je stanoven vyhláškou č. 2/2000 Sb., poplatek za užívání veřejného prostranství stanovený vyhláškou č. 3/2000 Sb. či nově zavedený poplatek za provoz systému nakládání s komunálním odpadem ve výši 500 Kč na osobu za rok. Tyto poplatky jsou zcela zanedbatelným příjmem pro obec, v průměru za rok činí cca. 400 tis. Kč. (Rozhovor č.1)

4.3.2 Hospodaření obce Předslav

Tabulka 9 Rozpočet obce Předslav v letech 2015–2019 (v Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečný (závěrečný účet)			
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	10 003 728	10 427 790	10 437 790	11 936 104	12 412 162
Výdaje	8 563 955	11 568 000	13 847 340	21 025 764	20 074 000
Saldo	1 440 000	-1 140 000	-3 410 000	-9 090 000	-7 622 000
Příjmy	14 978 557	13 749 277	13 848 729	18 937 908	19 003 972
Výdaje	11 791 169	9 597 168	11 553 254	18 820 593	14 373 151
Saldo	3 187 000	4 152 000	2 295 000	117 000	4 631 000

Zdroj: Vlastní zpracování, dle monitoru státní pokladny

Z výše uvedené tabulky je patrné, že i přesto že ve většině zobrazených roků je schválen schodkový rozpočet, skutečný byl však vždy přebytkový. Přestože v obci permanentně probíhají opravy a inovace, obec není zadlužena.

Tabulka 10 Závěrečný účty obce Předslav za léta 2015–2019 (v Kč)

Příjmy					
	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové	9 615 623	9 797 641	10 861 746	12 172 329	13 386 972
Nedaňové	3 002 293	3 492 617	2 246 161	2 150 784	2 704 836
Kapitálové	20 960	23 240	59 850	87 200	1 004 564
Transfery	2 339 681	435 799	680 972	4 527 595	1 907 600
Celkem	14 978 557	13 749 277	13 848 729	18 937 908	19 003 972
Výdaje					
	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné	8 367 776	8 630 761	9 213 526	8 716 388	9 072 424
Kapitálové	3 423 392	966 407	2 339 727	10 104 205	5 300 726
Celkem	11 791 169	9 597 168	11 553 254	18 820 593	14 373 151

Zdroj: Vlastní zpracování, dle monitoru státní pokladny

I pro tuto obec jsou nejpodstatnějšími příjmy, daňové příjmy. Ve sledovaném 5–letém období vzrostly o cca 4 miliony korun. Nárůst celkových příjmů z roku 2018 a 2019 byl především díky nárůstům kapitálových příjmů, kdy obec prodala obecní pozemky. Obec má zavedené místní poplatky, konkrétně z odpadů, vody, za psy a ze hřbitovů. Starosta v rozhovoru uvedl: „Tyto poplatky pro nás jsou velmi zanedbatelným příjmem. Například

poplatky z odpadů máme úmyslně nastavené vysoko z důvodu, aby se lidé naučili třídit odpad a byli nuceni si předělat topení na ekologičtější způsob.“ (Rozhovor č.3)

4.4 Samospráva vybraných obcí

4.4.1 Samospráva obce Bolešiny

Pro současné volební období 2018–2022 je v čele obce uvolněná starostka Ing. Věra Majdlová Rozsypalová, neuvolněný místostarosta a sedm zastupitelů. V souladu se zákonem č. 128/2000 Sb. rada obce zřízena není, z důvodu malého počtu zastupitelstva. Podle zákona je zde zřízený finanční a kontrolní výbor v čele s předsedy a dvěma zástupci, kteří jsou voleni zastupitelstvem na prvním zasedání zastupitelstva pro každé volební období. Dále je zřízena komise pro společenské záležitosti, která se angažuje a koordinuje kulturní, sportovní a společenské události ve správním území obce, např.: srazy rodáků, akce školy, stavění máje či oslavy výročí založení SDH. (Obec Bolešiny)

4.4.2 Samospráva obce Předslav

Podobně jako u první obce stojí v čele obce uvolněný starosta. Pro aktuální volební tento post vykonává Bc. Miloslav Kreuzer, který tuto funkci vykonává již druhé volební období, neuvolněný místostarosta a sedm zastupitelů. Totožně jako u první obce není zřízena rada obce. Dle zákona je zde zřízený kontrolní a finanční výbor. Dále pak kulturní komise. Na první ustavující schůzi jsou mimo jiné voleni předsedové výborů. Starosta jakožto hlava obce plní úkoly vyplývající z rozhodnutí zastupitelstva. V případě jeho nepřítomnosti je zastupován místostarostou. (Obec Předslav)

4.5 Komunální volby

Tato kapitola charakterizuje komunální volby v obci Bolešiny a Předslav.

Jsou zde zkoumány kandidátní listiny od roku 1990 se zaměřením na nejaktuálnější volby konané v roce 2018. Postup, který je nutný dodržet při sestavování kandidátních listin je popsán v zákoně č. 491/2000 Sb., o volbách do zastupitelstva obcí. Dále je zde zobrazen Veškeré informace sloužící pro podklady analýzy a komparaci jsou uveřejněny na webových stránkách www.volby.cz

4.5.1 Komunální volby obce Bolešiny

Tabulka 11 Výsledky voleb v obci Bolešiny 1990–2018

	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018
Počet volených členů	11	11	9	9	9	9	9	9
Zapsaní voliči	485	461	475	501	517	559	600	599
Vydané obálky	448	363	346	338	291	329	373	354
Odevzdané obálky	448	363	346	338	291	329	373	354
Volební účast v %	92,37	78,74	72,84	67,47	56,29	58,86	62,17	59,1

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Dle tabulky č. 11 je vidět, že v obci od roku 1998 je voleno 9 členů do zastupitelstva obce. Tento počet, je dán dle počtu obyvatelstva v obci.

Při posledních komunálních volbách, konaných dne 5. – 6.10.2018 do obecního zastupitelstva pro volební období 2018–2022 byly v obci sestaveny 2 kandidátní listiny Sdružených nezávislých kandidátů (dále SNK), které dohromady zahrnovali 16 kandidátů. 1. kandidátní listina pod názvem SNK Bolešiny č. 2 vedla nynější starostka obce a celkově obsahovala 7 kandidátů. V čele druhé kandidátní listiny SNK Bolešiny č.1 byl tehdy aktuální starosta obce Ing. Josef Sommer, který jako jediný v historii Bolešín byl členem politické strany, konkrétně STAN. Celkový počet u druhé kandidátní listiny byl 9 kandidátů. Druhá kandidátní listina měla větší důvěru u voličů, konkrétně s 68,34 % a mandát tak získalo 6 kandidátů.

Jmenný přehled kandidátních listin posledních voleb včetně jejich výsledků je zobrazen v příloze č. 3.

Od roku 2002 se zde nachází převážně tyto dvě kandidátní listiny, které sestavuje vedení obce, nejedná se tedy o žádnou rivalitu mezi těmito listinami. Občas se vyskytne kandidátní

listina jako u roku 2002 jen s jedním kandidátem nebo roku 2014 s kandidátní listinou pod názvem Nestranní, která byl složena z mladých občanů. Tyto kandidátní listiny však nezískávají větší procento voličů, jde spíše o chvilkové nadšení kandidátů, které nemá dlouhé trvání. V obci tedy prozatím není problém sehnat dostatečný počet kandidátů.

Tabulka 12 Přehled mandátů členů zastupitelstva za jednotlivé volební období počínaje volbami 2018

	2018	2014	2010	2006	2002	1998	1994	1990
Rozsypalová	X							
Potužník	X							
Bauerová	X							
Vích	X	X						
Kovanda	X	X						
Sommer	X	X	X	X	X	X		
Rubáš	X	X	X		X			
Nováková	X	X						
Burianek	X	X	X	X		X		

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

V tabulce č. 12 jsou zobrazeny mandáty členů zastupitelstva za jednotlivé volební období počínaje danými volbami. Je zde vycházeno z aktuálních složení zastupitelstva pro volební období 2018–2022 počínající volbami do zastupitelstev v roce 2018. Z tabulky je zřejmé, že v obci dochází k pravidelné výměně jednotlivých zastupitelů. Nejdéle v zastupitelstvu působí Josef Sommer, který vykonával funkci starosty obce 12 let. Pro aktuální volební období byli do zastupitelstva zvoleni tři noví zastupitelé. Jednou z nich byla i současná starostka obce.

4.5.2 Komunální volby obce Předslav

Tabulka 13 Výsledky voleb v obci Předslav 1990–2018

	1990	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018
Počet volených členů	11	9	9	9	9	9	9	9
Zapsaní voliči	552	546	556	560	576	580	602	621
Vydané obálky	528	401	434	401	412	394	418	366
Odevzdané obálky	525	401	433	400	412	394	418	366
Volební účast v %	96,65	73,44	78,06	71,61	71,53	67,93	69,44	58,94

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Totožně jako u předchozí obce je po řadu volebních období voleno 9 členů do zastupitelstva obce.

Při posledních volbách konaných v roce 2018 byly sestaveny 2 kandidátní listiny s celkovými 11 kandidáty. První kandidátní listina s názvem SNK obce Předslav byla složena z 9 kandidátů v čele se starostou obce Bc. Miloslavem Kreuzerem. Tato listina byla jednoznačným favoritem u občanů s 85,90 % hlasy a mandát tak získalo 8 kandidátů. Druhá kandidátní listina pod názvem SNK Předslav byla pouze se dvěma kandidáty, ze který získal mandát jeden kandidát. Poměr zvolených kandidátů a jmenný přehled kandidátních listin posledních voleb včetně jejich výsledků je zobrazen v příloze č. 4.

Nejvíce kandidátních listin bylo sestaveno v roce 2014 s 5 kandidátkami. Od roku 2010 jsou sestavovány 2 kandidátní listiny, které sestavuje vedení obce. Sestavit minimální počet kandidátních listin není pro obec jednoduchou záležitostí, protože občané o posty v zastupitelstvu jeví čím dál tím menší zájem. Ale prozatím se to vždy povedlo a volby mohly proběhnout v řádném termínu. V zastupitelstvu se drží většinou ti samí lidé po řadu volebních období, obmění se maximálně vždy jeden člen. Prioritou pro starostu obce je při

sestavování kandidátních listin, mít v zastupitelstvu alespoň jednoho člena z každé části obce.

V obci se tedy nejedná o soutěž a už vůbec ne o rivalitu mezi sebou, žádný kandidát není ani členem politické strany. Voliči se rozhodují spíše podle osobních vztahů s daným kandidátem. Rozhoduje zde tedy spíše oblíbenost a angažovanost v obecních spolcích a organizacích daného kandidáta.

Tabulka 14 Přehled mandátů členů zastupitelstva za jednotlivé volební období počínaje volbami 2018

	2018	2014	2010	2006	2002	1998	1994	1990
Zíka	X				X	X	X	X
Kreuzer	X	X						
Zíková	X	X						
Rada	X							
Kolomazník	X							
Novák	X	X						
Vlasáková	X	X	X					
Rašpl	X	X	X	X	X			
Šilhavý	X	X	X	X				

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Stejně jako u předchozí obce jsou zde zobrazeny mandáty členů aktuálního zastupitelstva. Pro aktuální volební období byli nově zvolenými zastupiteli dva kandidáti. Starosta obce, Miloslav Kreuzer je členem od komunálních voleb 2014. Nejdéle působí v zastupitelstvu Luboš Rašpl, který tuto funkci vykonává již 5. volební období nepřetržitě a Václav Zíka, který působil v zastupitelstvu první 4 volební období od vzniku a po pauze trvajících 12 let, se vrátil do zastupitelstva obce a vykonává funkci místostarosty obce.

4.6 Místní politické mechanismy obce Bolešiny

4.6.1 Kandidatura

V předcházejícím volebním období, konkrétně v roce 2017 dlouhodobě onemocněl starosta obce Ing. Josef Sommer. Náležitosti týkající se jeho funkce tak převzal místostarosta obce Ing. Miroslav Vích. Tato pozice je v obci neuvolněná, tudíž místostarosta musel skloubit své zaměstnání s pozicí starosty obce. Tento problém zvládl i přes pracovní vytížení na výbornou, ale i přesto se rozhodl v dalším volební období nezastávat post starosty. Starosta obce od doby uzdravení vykonává post zastupitele, jeho zkušenosti a orientace v problematice obcí je nenahraditelná. Místostarostovi tak nezbylo nic jiného než shánět kompetentního člověka pro tento post na následující volební období. (Rozhovor č.2)

K práci v samosprávě, konkrétně nabídky na post starostky obce se starostka dostala oslovením místostarosty. Jelikož její otec vykonával v dřívějších letech post zastupitele obce a zároveň sama pracovala 25 let na postu úřednice ve veřejné správě, dokázala si představit co obnáší funkce starostky. Cituji její slova „*Při rozhodování, zda tuto funkci přijmout či nikoli, mi týden běžel hlavou text zákona o obcích a věřte, že rozhodování nebylo jednoduché. Ale byla to výzva, kterou jsem přijala a zatím splňuje mé očekávání.*“ (Rozhovor č.1) Zároveň dodala že funkce starostky není rozhodně záviděníhodná.

Místostarosta obce se začal zajímat o post v zastupitelstvu po obdržení informace, o odchodu dvou zastupitelů z části obce Kroměždice, ve které žije. Mezi hlavní důvod patřila zvědavost, co tato funkce obnáší, rozhodla však schůzka s tehdejší starostou, po které se opravdu rozhodl kandidovat. Práci postu místostarosty již vykonává druhé volební období. (Rozhovor č.2)

4.6.2 Pracovní jednání a zasedání zastupitelstva

Podle zákona o obcích se zastupitelstvo má scházet podle potřeby, ale nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Tomuto není jinak ani v této obce. Častost zasedání zastupitelstva se vychází od množství a naléhavosti věcí, které musí být zastupitelstvem projednány, např.: poslední dva roky se v obci řeší realizace ČOV, která je velmi složitá, proto se zasedání konají častěji. S účastí členů zastupitelstva je starostka spokojená a konstatuje „*zastupitelé obce, i přes nelehkou dobu, jsou zodpovědní a zatím žádné zasedání zastupitelstva obce nemuselo být ukončeno, protože se nesešla nadpoloviční většina všech jeho členů.*“ (Rozhovor č.1)

Zasedání zastupitelstva je veřejně přístupné, místostarosta však uvádí, malý zájem ze strany občanů „*Zvýšený zájem lze pozorovat pouze při projednávání pro občany důležitých záležitostí, mezi které patřila například výstavba čistírny odpadních vod a kanalizace v obci Bolešiny nebo jiné velké investiční záměry.*“ (Rozhovor č.2) Obecně lze konstatovat, že se zasedání účastní stále ti samí občané, a to převážně důchodového věku. Mladší generace se účastní v případech projednávání jim blízkého problému. Zájem nejmladší generace však úplně chybí. V průměru se zasedání účastní 10 občanů, „*nelze však hodnotit poslední rok od*

vypuknutí epidemie, kdy se účast na veřejných zasedáních obce snížila z pochopitelných důvodů na naprosté minimum.“ (Rozhovor č.2)

V obci předchází každému zasedání zastupitelstva pracovní jednání. Zastupitelé se zde seznámí s konkrétní problematikou, která se na zasedání zastupitelstva bude řešit. Z důvodu možných odlišných pohledů na danou problematiku se tak hned může každý zastupitel k dané věci vyjádřit. Jedná se tedy o pouze o přípravu, která zkrátí čas zasedání zastupitelstva. Z tohoto důvodu ji považuje starostka za vhodnou a přínosnou. (Rozhovor č.1)

4.6.3 Finance

Místostarosta hodnotí finanční situaci obce jako dobrou, v porovnání s ostatními podobně velkými obcemi jako lehce nadprůměrnou. *„K tomu přispělo minulé vedení obce a současné vedení obce v tomto trendu pokračuje.*“ (Rozhovor č.2)

„Při sestavování rozpočtu se vychází vždy z předběžných výsledků předcházejícího roku. Jsou brány v potaz předpokládané příjmy a předpokládané výdaje. Zohlední se možné akce, které by mohly být v daném roce realizovány.“ (Rozhovor č.2) Poté starostka seznámí s návrhem zastupitele a podle jejich návrhu a připomínek je udělena finální podoba. Rozdílné názory se v obci vyskytují zřídka, ale všem jde o obec jako celek a pokaždé najdou shodné řešení. *„Rozhádané zastupitelstvo obce nevěstí v konečném důsledku pro obec nic dobrého.*“ (Rozhovor č.1) To se však této obce netýká.

Obec po dlouhá léta průběžně žádá o dotační tituly. Především z dotací vyhlášených Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem zemědělství či Plzeňským krajem. Dle starostky je úspěšnost při získávání dotací různá. Některé dotace se získávají jednoduše např.: krajské dotace. O některé naopak opakovaně např.: dotace na výstavbu víceúčelového hřiště poskytovaná z MMR. (Rozhovor č.1)

Přerozdělování příjmů pro obec je dle starostky na slušné úrovni, ale přiznává, že kdyby byly vyšší nezlobila se. Nakonec dodává: *„Budme ale v dnešní době, kdy je přijímáno jedno epidemiologické opatření za druhým, realističtí. Je zřejmé, že finanční prostředky budou*

s největší pravděpodobností kráceny. V jakém rozsahu, to ukáže nadcházející období.“
(Rozhovor č.1)

4.6.4 Rozhodování v obci

Obec má zhotovený strategický plán obce. V loňském roce se zpracovával nový SPO, u kterého se vycházelo z bývalého. Jsou v něm zohledněny faktory, které mohou ovlivňovat rozvoj obce. V předešlém období se zaznamenávali podněty od občanů a spolků, které jsou v SPO zaznamenány. Podle starostky, cituji její slova *„Je to jakási kuchařka, co vše je potřeba udělat. Někdy jsou to jen „drobnosti“ jindy velká akce.“* (Rozhovor č.1) Obec se k němu vrací a průběžně jej doplňuje či aktualizuje.

Podněty na opravy či investice přicházejí ze všech stran, tedy od starostky, místostarosty, zastupitelů, spolků či občanů. Poměr nelze určit. Pokud podněty nejdou vyřešit na místě, tak jsou starostkou či sekretářkou obce zaznamenávány a později se k nim vrací. Není ale možné vyhovět veškerým požadavkům, *„ne vždy je možné ze strany obce podnětům vyhovět, zvláště týká-li se podnět cizího majetku (např. úprava koryta vodního toku).“* (Rozhovor č.1)

Určité akce jsou však vyvolány i změnou legislativy např.: výstavba ČOV nebo výměna kotlů.

Za největší úspěch místostarosta považuje úspěšné navázání nynější starostky na práci jejího předchůdce, který za sebou nechal velké množství dokončených i nedokončených projektů a dobré finanční zdraví obce. Dále je pyšný na zahájení projektu výstavby vodovodu v určitých částech obce, o které se mluvilo již mnoho let. Nedostatek vody především v letních měsících posledních let přimělo až současné zastupitelstvo k odhodlání se pustit do tak složitého projektu. (Rozhovor č.2)

4.6.5 Zájmová sdružení a spolky

V obci se nachází několik spolků. Mezi ty nejvýznamnější se řadí sbor dobrovolných hasičů, který je považován za tradiční spolek založený v roce 1900, myslivecký spolek, ochotnický divadelní spolek zvaný Chuchláci či sportovní klub, který je nejmasovější společenskou organizací obce založený v roce 1997. (Obec Bolešiny)

Obec těmto spolkům na jejich činnosti pomáhá prostřednictvím účelově vymezených dotací ze svého rozpočtu. Spolky však musí vždy požádat o dotaci na danou akci. Dále jim obec pomáhá vyřizovat dotace z národních zdrojů např.: sportovní klub žádal o dotaci na zavlažování a oplocení fotbalového hřiště nebo sbor dobrovolných hasičů na zásahový automobil. Naopak spolky pomáhají obci při realizaci různých akcí, např.: při výsadbě stromků po kůrovcové kalamitě nebo SDH při mimořádných událostech. Posledními mimořádnými událostmi byly záplavy nebo dezinfekce obecních prostranství po propuknutí koronavirové pandemie. (Rozhovor č.1)

4.6.6 Spolupráce obcí

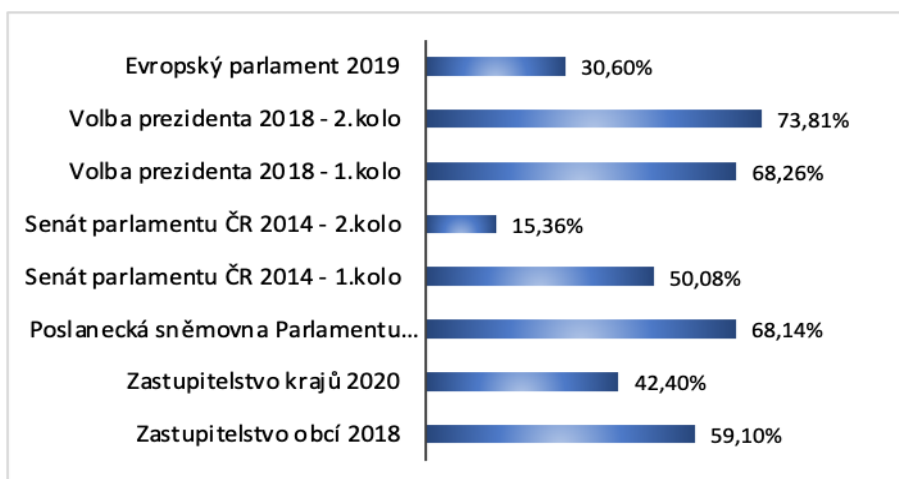
Obec je členem svazku obcí mikroregionu Plánicko, jehož prostřednictvím spolupracuje obec s MAS Pošumaví či s Turistickou oblastí Pošumaví. Dále je členem Sdružení místních samospráv. Starostka obce ve spolupracích nachází jen výhody. Mezi které se řadí společné projekty, např.: v současné době budování cyklostezky propojující Bolešiny s Plánicí. Za největší výhodu však považuje vzájemnou výměnu informací. (Rozhovor č.1) (Obec Bolešiny)

4.6.7 Volební účast

Volební účast je jedním ze základních ukazatelů angažovanosti občanů v politickém spektru.

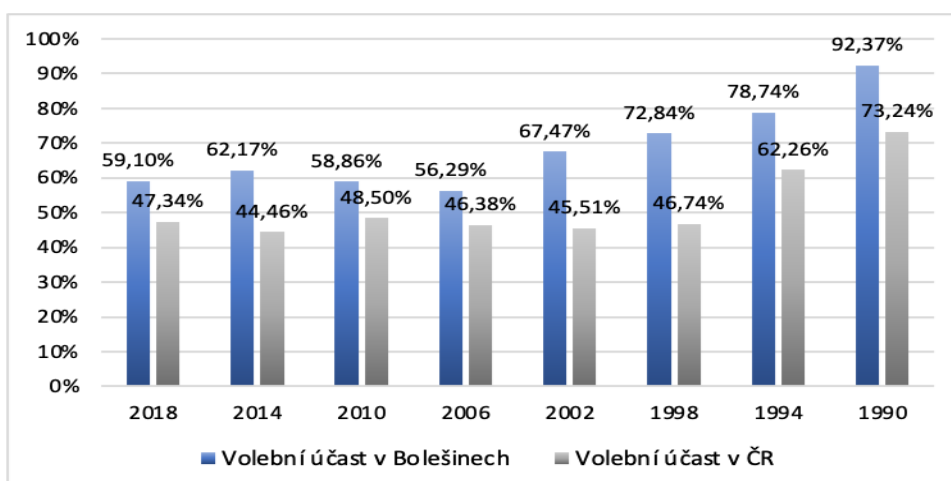
V následujícím grafu je přehled volební účasti občanů obce Bolešiny u voleb, které v ČR probíhají. Jsou zde znázorněny vždy poslední proběhlé volby. Z grafu je zřejmé, že největší úspěch, co se týče volební účasti bylo u voleb prezidenta, konkrétně ve druhém kole, kdy už se jednalo mezi dvěma kandidáty Milošem Zemanem a Jiřím Drahošem. Přímá volba prezidenta je v ČR zavedena od roku 2013, kde ve druhém kole stáli proti sobě Miloš Zeman a Karel Schwarzenberg, v roce 2018 si tak současný prezident obhájil svůj post u voličů. Účast v prvním kole u voleb prezidenta byla zhruba totožná jako u účasti při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Nejvyšší skok mezi 1. a 2. kolem byla u voleb do Senátu parlamentu ČR. Tento typ voleb společně s volbami do Evropského parlamentu je obecně celorepublikově nižší. Je však nutné podotknout, ať už se jednalo o jakékoli volby, je volební účast v této obce vždy nad celorepublikovým průměrem.

Graf 3 Volební účast občanů obce Bolešiny

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Graf 4 Srovnání volební účasti obyvatel obce Bolešiny s průměrem ČR ve volbách do zastupitelstva obce

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Pro tuto práci jsou však stěžejní volby do obecních zastupitelstev. Z tohoto důvodu jsou zde zobrazeny veškeré volby, které se konaly. Je vidět, že účast voličů obce je vždy vysoce nad průměrem ČR. Tento fakt značí, velký zájem občanů o obec. Nejvyšší účast byla při prvních volbách konaných v roce 1990 s celkovými 92,37 %. Celkově i celorepubliková účast byla za všechny období nejvyšší. Na druhém místě, co se volební účasti týče byly hned následující volby konané o čtyři roky později. Od následujících voleb konaných v roce 1998 celorepubliková účast klesla o bezmála 20 %, a tak se drží dodnes. Účast v obci Bolešiny byla nejnižší ve volbách v roce 2006 s celkovými 56,29 %.

4.7 Místní politické mechanismy obce Předslav

4.7.1 Kandidatura

Starosta obce se angažoval následovně do komunální politiky „*Oslovil mě starosta, který ze zdravotních důvodů nemohl dále kandidovat, s nabídkou pozice starosty obce. Vzhledem k tomu, že mé zaměstnání bylo taktéž ve státní správě a věděl jsem, že je potřeba změna, souhlasil jsem.*“ (Rozhovor č.3)

Podobně tomu bylo i u místostarosty obce, který poprvé kandidoval v prvních volbách po roce 1989, tedy v listopadu 1990. Tehdy zastával post zastupitele obce. Po čtyřech volebních obdobích z této funkce odešel. V roce 2015 byl osloven starostou obce, zda by nechtěl pro následující volební období kandidovat, souhlasil. Místostarosta uvedl, že tento odstup od prvního a současného působení v obci mu dovoluje lépe posoudit, nakolik za ta léta, kdy v zastupitelstvu nebyl, vzrostly nároky kladené na správu obcí. Cituji jeho slova „*Podle mého subjektivního soudu je to několikanásobné.*“ (Rozhovor č. 4) I v době pauzy se zapojoval do obecních záležitostí, např.: podílel se na tvorbě internetových stránek obce, napsal knihu o místních památkách, která vyšla v roce 2019, či stál za zrodem obecního zpravodaje. (Rozhovor č.4)

4.7.2 Pracovní jednání a zasedání zastupitelstva

Pracovní schůze v obci předcházejí každému zasedání. Dle starosty je potřeba seznámit zastupitele s programem, který se bude na zasedání řešit. Nejedná se tedy o domlouvání se za zády občanů. Starosta chce jen vědět, názor členů zastupitelstva na daný návrh. I pokud se s daným návrhem členové neztotožňují, vždy je na zastupitelstvu předkládáno a řešeno.

Zasedání zastupitelstva je veřejně přístupné, návštěvnost veřejnosti se liší dle toho, co má zastupitelstvo na daném zasedání projednávat. V současné mimořádné době koronavirové pandemie je účast menší, místostarosta to však přisuzuje spíše k obavám z možné nákazy než nezájmu občanů. „*Jsou lidé, kteří se zajímají o to, co se v zastupitelstvu projednává poměrně hodně, ale na druhou stranu jsou i tací, kteří nepřijdou nikdy. Ale tak je to nejspíš asi i v jiných obcích.*“ (Rozhovor č. 3)

Rozhodnutí zastupitelstva bývá dle toho, co se projednává. Cituji místostarostu „*Jsou záležitosti, u kterých panuje naprostá a jednoznačná shoda všech zastupitelů a ty jsou pak*

rozhodnuty velmi rychle. Jsou i případy, kdy zastupitelé váhají a je potřeba je s danou problematikou hlouběji seznámit, než dospějí ke konečnému rozhodnutí. A jsou také i případy, i když dlužno říct, že těch není mnoho, kdy zastupitelé jednotnou shodu nenajdou a pak tedy platí rozhodnutí většiny.“ (Rozhovor č. 4)

4.7.3 Finance

Starosta obce se právem pyšní, že obec není zadlužena, ačkoli se neustále rozvíjí. Veškeré investiční projekty jsou vedením obce velmi promyšlené a zvážené. *„Za naši obec mohu říct, že se její vedení vždy snažilo jednat s hospodárnou odpovědností, nikdy nepodléhalo snahám realizovat nereálné, nákladné projekty s nejistým výsledkem a nikdy se nedostalo do situace, kdy by se musela obec zadlužit.“ (Rozhovor č. 4)*

Sestavování rozpočtu v obci probíhá následovně, starosta, člen kontrolního či finančního výboru a paní účetní sestaví společně návrh rozpočtu, který už byl probírán na poradě zastupitelstva. Jelikož se jedná pouze o návrh rozpočtu, skutečný rozpočet se poté o něco málo liší, změny probíhají každý měsíc podle aktuální situace. Příkladem tomu je výskyt kůrovce v obecních lesích a s tím spojené vyšší náklady na těžbu. (Rozhovor č.3)

Aby se obec nemusela zadlužovat při rozvojových akcích, snaží se čerpat ze všech možných dotačních titulů např.: SFIF, MZe, IROP, MMR. Největší problém vidí starosta v získávání dotací *„Náleží tomu hrozně těžká administrativa. Nejtěžší je u Evropských fondů, na ty si pronajímáme firmu, která to za nás vyřeší. Všeobecně podmínky pro získání dotací jsou složité, ale dají se splnit.“ (Rozhovor č. 3)*

Co se týče přidělování financí ze státního rozpočtu, místostarosta i starosta se shodli, že situace není špatná. *„Největší problém vidím v dotačních titulech, které jsou špatně postaveny. Finance se poskytují na záležitosti, které nejsou zase až tak důležité a opomíjí se důležité investice.“ (Rozhovor č. 3)* Upřednostňuje se vnější vzhled obce např.: křížky, na úkor vnitřního. Místostarosta by si dovedl představit vyšší podíl finančních prostředků ze státního rozpočtu. Snáze a rychleji by se realizovaly různé projekty, které se nyní musí rozprostírat do delšího časového období, aby nedocházelo ke zadlužování obce. Zároveň si ale uvědomuje, že státní rozpočet není bezedný, obzvláště při současných problémech, se kterým se potýká nejen naše republika ale i celý svět.

4.7.4 Rozhodování v obci

Obec má zhotovený strategický plán obce, podle kterého se řídí. Vytvářeli ho následovně *„členové zastupitelstva dostali za úkol, se poptat občanů na jejich přání a nedostatky v jejich obcích, na jejichž základě jsme tento plán obce sestavili.“* (Rozhovor č. 3) Zastupitelé obce se poté dohodli na způsobu plnění plánu. Byl rozhodnut systematický postup – od obce k obci. Aby to nebylo nespravedlivé pro ostatní obce, dělají se v ostatních obcích průběžné opravy např.: opravy komunikací, budov apod.

Za největší úspěch současného zastupitelstva místostarosta považuje vybudování nového obecního úřadu, který obec dosud neměla a zastupitelstvo bylo nuceno se scházet v místním hostinci nebo u starosty doma. S tímto úspěchem se ztotožňuje i starosta obce a příkládá další velký úspěch, a to přípravu realizace ČOV, která je dle něj velmi složitá. Nejdůležitější je podle starosty ale spokojenost občanů v obci a rozvoj obce správným směrem. Dále dodal, že není možné se zavděčit všem, ne každému se může vyhovět. (Rozhovor č.4)

S podněty na obec přichází většinou občané obce, na nichž byl i zhotoven strategický plán obce, podle kterého se obec řídí. Určité investice pocházejí i od členů zastupitelstva, místostarosty a starosty, např.: vybudování nového obecního úřadu a přípravu pro realizace ČOV, který považuje starosta za největší projekty uskutečněné v obci za posledních 5 let. (Rozhovor č.3)

4.7.5 Zájmové sdružení a spolky

V obci se nachází 6 zájmových spolků – Tj. Sokol Předslav, SDH Předslav, fotbalový klub Tj. Měcholupy, Zahrádkáři a Včelaři. Obec si se spolky navzájem pomáhají *„Pokud obec potřebuje nějakou brigádnickou činnost, namátkou třeba jen při zajištění akce „Uklidme Česko“, pak je téměř nepsaným pravidlem obrátit se o pomoc právě na tyto spolky a ta nebývá odepřena. Obec pak pomáhá spolkům jednak prostřednictvím systému obecních dotací, při organizování větších akcí anebo i jinak, pokud je to v rámci možností obce. Vždycky však záleží na vzájemné domluvě, která je pak v drtivé většině pozitivně hodnocena oběma stranami.“* (Rozhovor č. 3) Spolek dobrovolných hasičů se účastní hasičských soutěží v mužských i ženských kategoriích, pravidelně pořádá společenské akce např.: hasičský ples, který se koná každoročně v místní sokolovně začátkem února, a je obci nápomocný při zajišťování technických věcí.

4.7.6 Spolupráce obcí

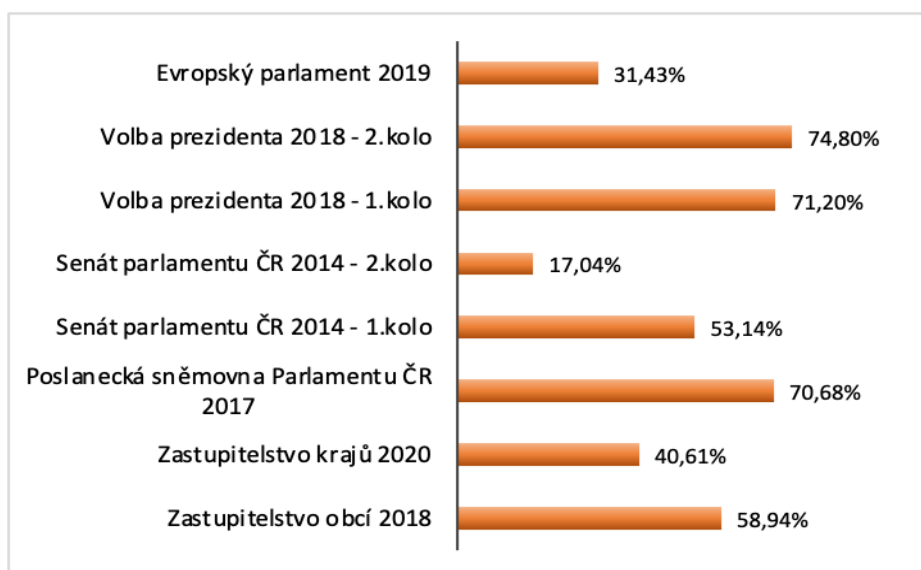
Obec je členem svazku obcí Měčínsko, ve kterém jsou sdruženy 4 obce. Členství pro obec přináší řadu výhod, starosta obce řekl: „Výhody vidím ve snazší možnosti získání určitých dotačních titulů. Například za pomoci svazku obcí Měčínsko se realizoval nákup kompostérů pro občany, kteří o ně měli zájem. Další výhodou je možnost, si navzájem poradit i v jiných záležitostech týkající se obce.“ (Rozhovor č. 3) Obec je také členem MAS Pošumaví, který přináší výhody např.: při získávání dotačních titulů. (Rozhovor č.3)

4.7.7 Volební účast

V následujícím grafu je přehled volební účasti u různých typů voleb, které u nás naposledy proběhly. Největší zájem byl o prezidentské volby konané v roce 2018. V 1. kole projevilo právo volit 71,20 % občanů a ve druhém dokonce 74,80 %. Druhými nejúspěšnějšími volbami z hlediska volební účasti byly volby do poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se 70,68 %.

Naopak nejmenší účast byla u voleb do Evropského parlamentu v roce 2019, kdy se jich zúčastnilo pouze 31,43 % obyvatel. Celkově tento typ voleb není u občanů ČR příliš oblíbený, jedná se o volby s celorepublikově nízkou volební účastí. Je zde nutné podotknout, že u voleb do Senátu parlamentu ČR v roce 2014 byla účast v 1. kole o poznání vyšší, s 53,14 % účastí než u 2. kola, kde se voleb zúčastnilo pouze 17,04 % obyvatel.

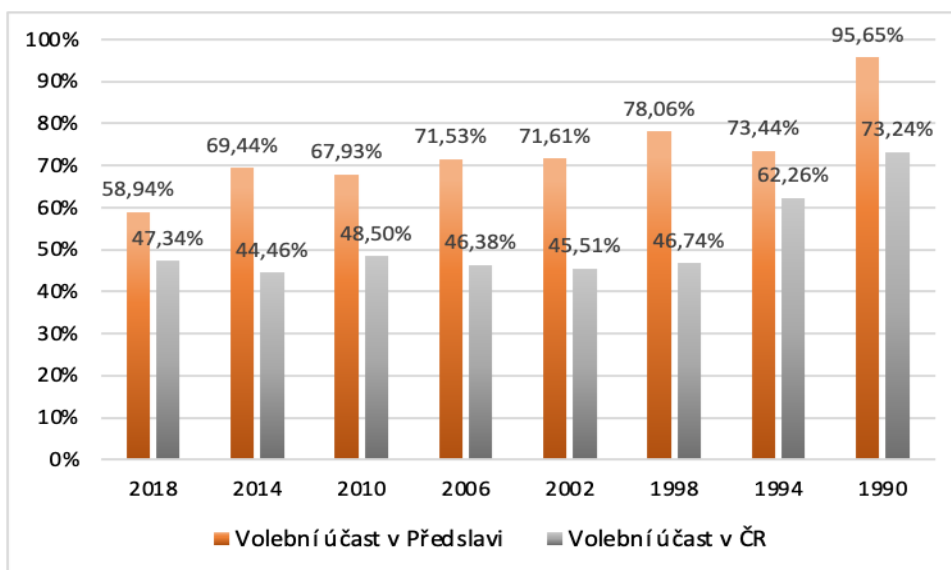
Graf 5 Volební účast obyvatel obce Předslav

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Volby do zastupitelstev, které jsou nejdůležitější v komunální sféře prokazují vysokou volební účast v této obci. V posledních volbách konaných v roce 2018 se jich zúčastnilo 58,94 % obyvatel. Při porovnání volební účasti v Předslavi s celkovým průměrem ČR, je obec na tom o poznání lépe, drží se vysoce nad průměrem, např.: u voleb konaných v roce 2014 byla volební účast obce 69,44 %, zatímco celorepublikový průměr byl 44,46 %.

Graf 6 Srovnání volební účasti obyvatel obce Předslav s průměrem ČR ve volbách do zastupitelstva obce

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

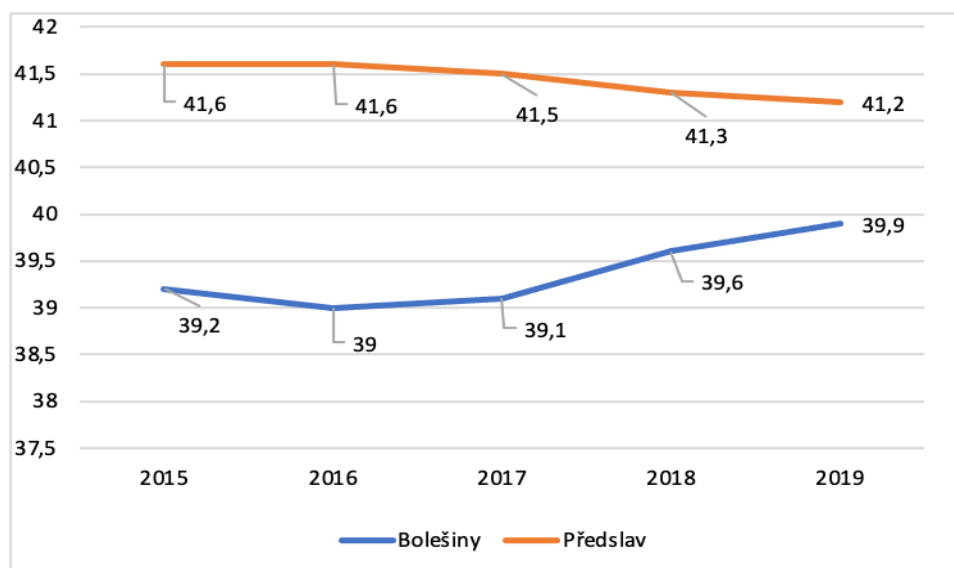
Nejvýznamnější volby z hlediska volební účasti byly v roce 1990, kdy účast v obci byla 95,65 % a celorepublikový průměr 74,24 %. Vysvětlením je, že se jednalo o první volby do zastupitelstva vůbec.

5 Zhodnocení a závěr

V této závěrečné části práce je provedeno porovnání zjištěných dat, včetně poskytnutých rozhovorů starostů a místostarostů zvolených obcí. Analyzovány byly dvě sousedící obce Bolešiny a Předslav nacházející se v Plzeňském kraji, konkrétně v okrese Klatovy. Vzhledem k jejich podobné velikostní struktuře si jsou v mnoha aspektech velmi podobné, ale najdou se však i odlišnosti.

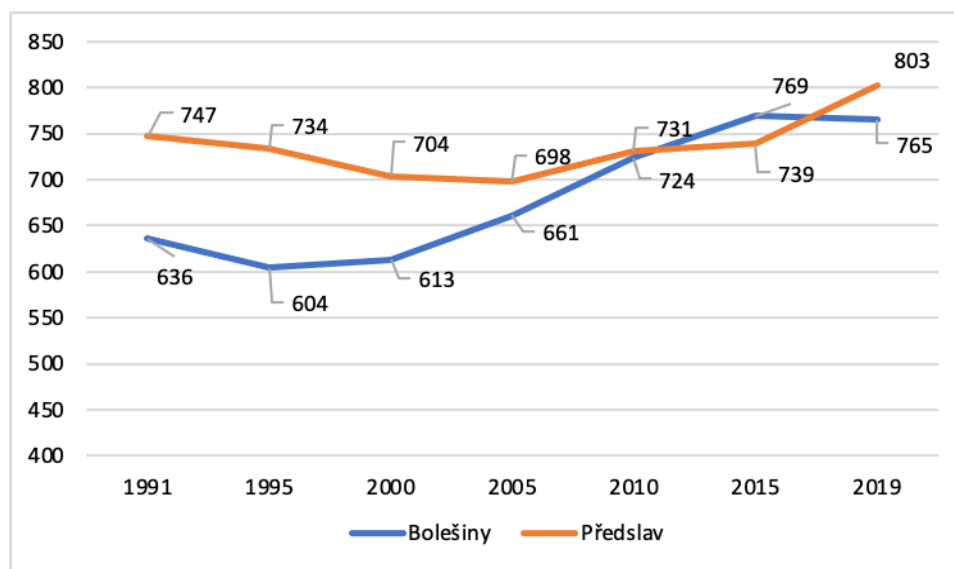
Počtem obyvatel jsou obce podobně velké, k 31.12.2019 se k obci Bolešiny hlásilo 765 obyvatel a k obci Předslav 803 obyvatel. Obě obce se tedy řadí do kategorie nejmenších obcí. Z pohledu věkové struktury jsou obě komparované obce mladší v porovnání s průměrem České republiky. V grafu č. 7, který je znázorněn pod textem, je srovnán vývoj průměrného věku obou obcí. Od roku 2016 v obci Bolešiny trvale stárne obyvatelstvo, v obci Předslav je tomu naopak, a to i přesto, že Česká republika populačně stárne. Jak už bylo řečeno v kapitole o demografickém vývoji, je to kvůli stěhování mladých lidí do této obce. Vedení obce tomu přispívá budováním obecních parcel. Je tedy dosti reálné, že průměr se i nadále bude snižovat nebo zůstane konstantní. Obec Bolešiny nedisponuje volnými stavebními parcelami. Tento fakt souvisí i s vývojem počtu obyvatel, který je znázorněn v grafu č. 8. Počet obyvatel se právě v obci Předslav od roku 2015 rapidně zvyšuje a v obci Bolešiny je tomu právě naopak.

Graf 7 Průměrný věk obyvatel v komparovaných obcích

Zdroj: Vlastní zpracování, dle ČSÚ

Graf 8 Vývoj počtu obyvatelstva komparovaných obcí

Zdroj: Vlastní zpracování, dle ČSÚ

Vybavenost obcí je na podobné úrovni, z pohledu dopravní obslužnosti je v obou obcích zajišťována autobusová doprava. Nachází se zde mateřská a základní škola prvního stupně, místní hostinec a obchod. V Předslavi se nachází pošta partner, kterou obecní úřad musí podporovat, aby ji zde udrželi. Také má lepší sportovní vybavenost, disponuje víceúčelovým hřištěm, obec Bolešiny má na víceúčelové hřiště zhotovenou projektovou dokumentaci a opakovaně žádá o dotaci, zatím neúspěšně.

Obě obce jsou totožné i ve **strukturu vedení**. V čele stojí uvolněný starosta (v obci Bolešiny starostka), neuvolněný místostarosta a sedm neuvolněných zastupitelů. Pozici starosty v obcích vykonávají výrazné osobnosti, u kterých bylo předchozí zaměstnání taktéž ve veřejné správě. O tuto funkci nejeví zastupitelé zájem, poněvadž se jedná o složitou a nezáviděníhodnou funkci, která obnáší velkou zodpovědnost. Jde tedy spíše o přemlouvání. Oba starostové se k této funkci dostali oslovením bývalého zastupitelstva a zvládají ji na výbornou.

Obě porovnávané obce mají dvě hlavní **kandidátní listiny**, kdy se ke kandidatuře všichni představitelé obcí dostali oslovením stávajících členů zastupitelstva. Tyto kandidátní listiny jsou stále, obměňují se pouze jména kandidátů. Na první výzkumnou otázku, zda jsou kandidátní listiny utvořeny pouze z nezávislých kandidátů, lze odpovědět. Všichni kandidáti obce Předslav jsou bez politické příslušnosti a kandidují v roli nezávislého kandidáta. V obci Bolešiny je tomu stejně. Pouze jeden zastupitel, Ing. Josef Sommer, kandiduje pod

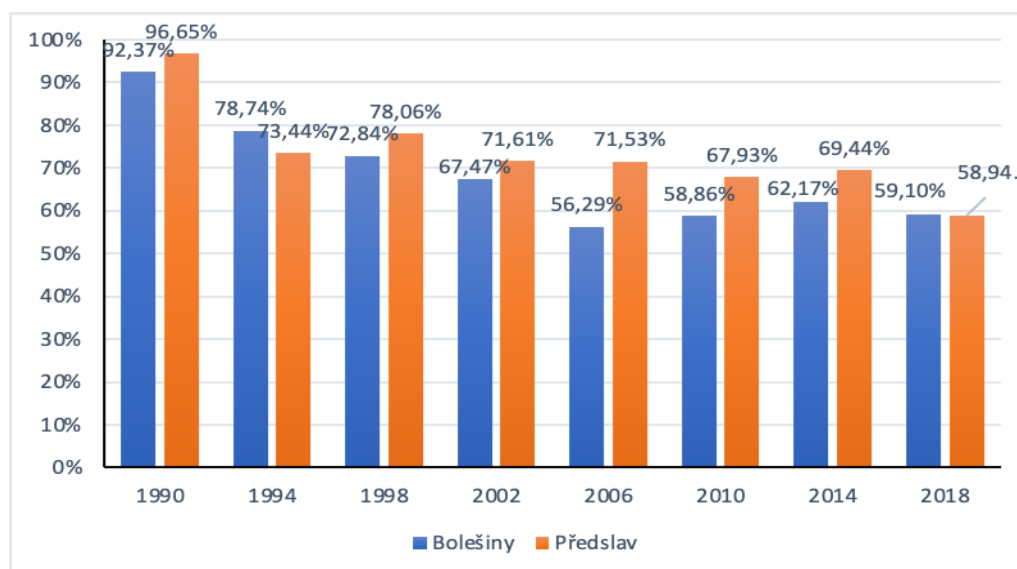
politickým hnutím Starostů a nezávislých (STAN). V obou obcích obě hlavní kandidátní listiny sestavuje vedení obce, nejedná se tedy o rivalitu mezi nimi. Žádná z nich nemá stanovený program, občané se při volbách pro udělení hlasu rozhodují jen podle oblíbenosti, známostí či aktivní angažovanosti v místních spolcích. Výjimečně se v obcích objevuje více kandidátních listin, které jsou však nestálé, jde o krátkodobé nadšení a nemívají podporů voličů. Tyto obce ztotožňuji s typologií P. Jüptnera, podle které spadají do kategorie nejmenších obcí. Ta je obecně charakterizovaná především dvěma kandidátními listinami, fungující na spolkové bázi. Většina kandidátů jsou nezávislí kandidáty. Zastupitelstvo funguje na bázi velké rodiny, kdy jde všem o dobro obce a nestojí o zbytečné spory, naopak se podporují. Druhou výzkumnou otázkou bylo, zda se obce potýkají s problémy při sestavování kandidátních listin, zde lze nalézt jisté odlišnosti. V obci Bolešiny je podle rozhovoru se starostkou sestavování kandidátních listin jednoduché. Naopak u druhé obce Předslav to už tak snadné není. Starosta obce přiznává čím dál tím menší zájem občanů kandidovat. Zatím se mu ale vždy povedlo sestavit kandidátní listinu, aby mohly volby proběhnout v řádném termínu. Nejedná se tedy o rivalitu občanů dostat se do zastupitelských pozic, ani o rivalitu mezi kandidátními listinami.

V tabulkách č. 12 a 14 v kapitolách komunálních voleb jsou znázorněny délky působení jednotlivých členů zastupitelstva v samosprávě. U obou komparovaných obcí se nenachází žádný zastupitel, který by tento post zastával od prvních voleb do zastupitelstva. Většinou zastupitelé působí v zastupitelstvu dvě volební období a poté buď nekandidují dále, nebo si dají pauzu a kandidují až v následujících volbách. Tento krok uznávám za dobrý, poněvadž si odpočinou od složitých problémů řešících se v obci a poté se angažují s větší chutí.

Shodným znakem je také angažovanost občanů nejen u **komunálních voleb**. Ve veškerých volbách, konajících se na území ČR vykazují vybrané obce vyšší volební účast než celorepublikový průměr. Angažovanost u voleb do zastupitelstva je dle grafu č. 9 obecně vyšší u obce Předslav. Pouze v roce 1994 a 2018 projeví větší zájem o komunální volby občané obce Bolešín. Přímá angažovanost občanů na zasedání zastupitelstva je podobná u obou obcí. Zasedání se účastní převážně tytéž stejní občani, kteří se zajímají o chod obce dlouhá léta.

Třetí výzkumná otázka řeší, z jak velké části přichází s podněty k investičním záměrům a tím i k rozvoji obce starostové. Výsledky studie Mechanismů rozhodování o investičních záměrech (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017), kde hlavními iniciátory v těchto malých obcích jsou především starostové, zde potvrzen nebyl. Z rozhovorů bylo zjištěno, že v obci Předslav jsou hlavními iniciátory k investičním akcím občané obce, s určitými nápady však přichází i vedení obce. V obci Bolešiny přichází podněty k investicím ze všech stran a je těžké určit jakým poměrem. Obě obce nemají problémy se schvalováním rozvojových návrhů při zasedání zastupitelstva. Podle starostky obce Bolešiny jde všem o dobro obce a dokážou najít společnou cestu. Obě obce mají taktéž sestavený strategický plán, ke kterému se vrací a podle kterého řídí své investice. Sestavují ho totožně, a to prostřednictvím nápadů se kterými přichází občané či spolková a veřejná činnost. Někdy jsou impulsem pro nové investice měnící se zákony. Silnou rozhodovací vůli mají také zastupitelé obcí, kteří hlasováním při zasedání zastupitelstva rozhodují o záležitostech obce. Starosta obce Předslav Bc. Miloslav Kreuzer, který zastává roli již druhé volební období, se velmi dobře orientuje v obecní samosprávě. Výsledkem je řada velkých investic, např.: vybudování nového obecního úřadu, s vysokou finanční podporou z dotací a nulová zadluženost obce. Starostka obce Bolešiny Ing. Věra Majdlová Rozsypalová, je v tomto postu nováčkem, ale z důvodu zkušeností a znalostí problematiky veřejné správy z bývalého zaměstnání, si za pomoci zastupitelstva vede na výbornou. Důkazem tomu jsou projekty připravené bývalým starostou, které dotahuje do finále a řada projektů, do kterých se vší silou pustila.

Graf 9 Srovnání volební účasti u komunálních voleb vybraných obcí

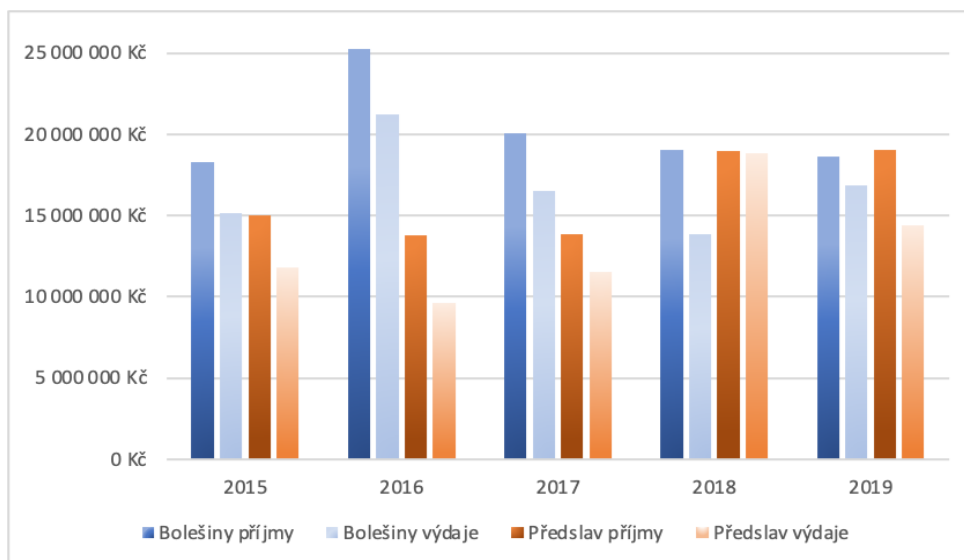

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Obce se výrazně neliší ani z pohledu **hospodaření**. Graf č. 10 ukazuje podobnost příjmů v posledních dvou letech. Jednak je to dáno vyšší úspěšností při získávání dotačních titulů např.: na vybudování nové budovy obecního úřadu v Předslavi a vysokým nárůstem daňových příjmů. Daňové příjmy mají každoročně stoupající tendenci u obou obcí a tvoří více než polovinu celkových příjmů obcí. I přesto, že schválený rozpočet byl v některých letech u obcí schválen jako schodkový, skutečný byl vždy přebytkový. Rozdílnost u obcí je z pohledu zadluženosti. Obec Předslav není zatížena žádným úvěrem ani jiným dluhem, a to i přesto, že v posledních letech probíhaly nákladnější investice. Obec Bolešiny je zatížena úvěrem ve výši 1 640 000 Kč, který si sjednala na financování ČOV. Tento dluh však bez problémů splácí. Odlišné jsou také zavedené poplatky. Zatímco v obci Předslav se jedná pouze o poplatek za psa, odpad, vody a ze hřbitovů, v obci Bolešiny jsou navíc poplatky za užívání veřejného prostranství např.: za vyhrazení trvalého parkovacího místa. Poplatek ze hřbitovů obec Bolešiny zavedený nemá, jelikož nedisponuje žádným hřbitovem. I přes vyšší četnost poplatků, je tento příjem pro obec Bolešiny příjmem zanedbatelným.

V grafu č. 10 je také možné si všimnout zvýšených výdajů v roce 2018 u obce Předslav. Je to Je to výsledek investiční akce vybudování nové budovy obecního úřadu v Předslavi, která byla dokončena v polovině roku 2020.

Graf 10 Srovnání příjmů a výdajů vybraných obcí za léta 2015-2019

Zdroj: Vlastní zpracování, dle monitoru státní pokladny

Obce jsou také součástí **mikroregionů či spolku obcí**. Obec Bolešiny je členem Mikroregionu Plánicko o.p.s. a obec Předslav spolku obcí Měčínsko, se kterými spolupracují na řadě projektů. Obě obce jsou součástí MAS Pošumaví. Obec Bolešiny je navíc členem

Sdružení místních samospráv. Starostové hodnotí spolupráce jako kladnou, mají větší možnost získání různých dotačních titulů a možnost vzájemné rady s ostatními obcemi. V roce 2015 se obec Bolešiny stala jedním ze společníků Pošumavské odpadní společnosti, ve které je obec Předslav již několik let, jejíž výhodou je např.: možnost občanů vyvážet odpad do sběrného dvora v Klatovech, kterou před šesti lety neměli.

Závěrem lze říct, že za největší odlišnost považují občanskou participaci na vedení obce. V obci Předslav již nyní mají problémy s nezájmem občanů kandidovat do zastupitelstva obce. Jak už bylo řečeno, je to dáno stěhováním mladých lidí z měst do obce. Tito lidé nemají zájem o dění v obci. Tento fakt pravděpodobně zapříčinil menší volební účast v komunálních volbách v roce 2018. Naopak obec Bolešiny nepocítuje nárůst přistěhovalých občanů, z důvodu absence volných parcel, obec tedy „stárne“, ale z pohledu volební účasti a občanů angažujících se do zastupitelstva obce nemusí mít současné vedení obce obavy. Z tohoto důvodu mým doporučením pro obec Předslav je, zapojit nově přistěhovalé občany do obecních spolků a začlenit je tak do místní společnosti. To by u nich mohlo probudit zájem o obec v oblasti volební účasti i možné kandidatury do obecních voleb.

6 Seznam použitých zdrojů

Back, Heinelt, Magnier, Henry, Hubert, Annick. 2006. *The European Mayoer. Political Leaders in the Chnging Cotenxt of Local Democracy.* Wiesbaden : Verlag fur Socialwissenschaften, 2006.

Balík, Stanislav. 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky.* Praha : Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

Bernard , Josef. 2011. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj.* Praha : Sociologické nakladatelství SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

Čmejrek, Bubeníček, Čopík, Jaroslav, Václav, Jan. 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR].* Praha : Grada , 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

Čmejrek, Jaroslav. 2008. *Obce a regiony.* Praha : Alfa Nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-87197-00-4.

Čmejrek, Kopřiva, Jaroslav, Radek. 2007. *Základy veřejné správy.* Praha : Česká zemědělská univerzita, Provozně konomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1626-3.

Jüptner, Petr. 2004. Komunální koalice a politické modely. *Politická revue.* 2004, Sv. 2.

Kadečka, Riegl, Stanislav, Filip. 2009. *Výkon státní správy - kompetence, odpovědnost.* Praha : Ministerstvo vnitra, 2009.

Kopřiva, Čopík, Čmejrek, Radek, Jan, Jaroslav. 2017. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. *Sociológia.* 2017, Sv. Roč.49, č.5, ISSN 0049-1225, stránky 482-506.

Koudelka , Zdeněk. 2007. *Samospráva.* Praha : Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.

Kruntorádová, Iona. 2015. *Politické aspekty financování českých měst.* Praha : Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2744-1.

Kukalová, Pfeiferová, Gabriela, Daniela. 2018. *Místní finance v ČR.* Praha : Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2018. ISBN 978-80-213-2850-1.

Majerová, Čmejrek, Věra, Jaroslav. 2005. *Český venkov 2005: rozvoj venkovské společnosti.* Praha : Česká zemědělská univerzita, 2005. Sv. 1. vydání. ISBN 80-213-1274-2.

Mouritzen, Svava, Poul Erik, James H. 2002. *Leadership at the Apex: Politicians and Administrators in Western Local Governments.* Pittsburgh : University of Pittsburgh Press, 2002.

Pecl, Petr. 2008. *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice: zpráva z výzkumného projektu 2007-2008.* Plzeň : Centrum pro komunitní práci, CpKP západní Čechy, 2008. ISBN 978-80-86902-74-6.

Peková, Pilný, Jetmar, Jitka, Jaroslav, Marek. 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* Praha : ASPI, 2008. Sv. 3. aktualizované a rozšířené vydání. ISBN 97880-7357-351-5.

Provazníková, Romana. 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* Praha : Grada, 2009. Sv. 2. aktualizované a rozšířené vydání. ISBN 978-80-247-2789-9.

Razin, Hazan, Eran, Anna. 2014. *Attitudes of European Local Councillors towards Local Governance Reforms: A North-South Divide? .* : Local Governemnt Studies, 2014. Sv. Vol 40.

Říchová, Blanka. 2007. *Úvod do současné politikologie: [srovnávací analýza demokratických politických systémů].* Praha : Portál, 2007. Sv. 2. vydání. ISBN 978-807-367348-2.

Žehrová, Pfeiferová, Jana, Daniela. 2010. *Finance municipalit.* Praha : Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2010. Sv. 2. vydání. ISBN 978-80-213-2024-6.

Internetové zdroje:

Český statistický úřad. [Online] 2021. [Citace: 15. 1 2021.] Dostupné z:

<http://www.czso.cz>

Mikroregion Plánicko. [Online] 2021. [Citace: 26. 1 2021.] Dostupné z:

<http://www.planicko.cz>

Místní akční skupina Pošumaví. [Online] 2021. [Citace: 15. 02 2021.] Dostupné z:

<http://www.masposumavi.cz>

Obec Bolešiny. [Online] 2021. [Citace: 20. 02 2021.] Dostupné z: <http://www.bolesiny.cz>

obec Předslav. [Online] 2021. [Citace: 21. 02 2021.] Dostupné z: <http://www.predslav.cz>

Svazek obcí Měčínsko. [Online] 2021. [Citace: 26. 1 2021.] Dostupné z:

<http://www.svazekmecinsko.cz>

Legislativní zdroje:

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 491/2001 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev v obcích

Ostatní zdroje:

Kronika obce Bolešiny

Kronika obce Předslav

Poskytnuté materiály vedením obce Bolešiny

Poskytnuté materiály vedením obce Předslav

Rozhovory

Rozhovor č. 1 se starostkou obce Bolešiny Ing. Věra Majdlová Rozsypalová, ze dne 10.3.2021

Rozhovor č. 2 s místostarostou obce Bolešiny Ing. Miroslavem Víchem, ze dne 27.2.2021

Rozhovor č. 3 se starostou obce Předslav Bc. Miloslavem Kreuzerem, ze dne 15.2. 2021

Rozhovor č. 4 s místostarostou obce Předslav Ing. Václavem Zíkou, ze dne 15.2.2021

7 Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozhovory s představiteli obcí

Příloha č. 2: Komunální volby v obci Bolešiny 2018

Příloha č. 3: Komunální volby v obci Předslav 2018

Příloha č. 4: Fotografie obce Bolešiny

Příloha č. 5: Fotografie obce Předslav

Příloha č. 1: Rozhovory s představiteli obcí

Rozhovor č. 1 se starostkou obce Bolešiny Ing. Věrou Majdlovou Rozsypalovou

Co Vás přimělo k tomu se angažovat do komunální politiky?

Nad touto otázkou se po každé pousměji.

Jméno Rozsypal se v komunální politice objevilo již v souvislosti s mým otcem, a ještě před tím s mým dědem. Dokonce jsem na půdě domu, kde od narození žiji, při úklidu objevila ceduli s textem obecní úřad, znakem a lipovými ratolestmi.

V mém případě tak nějak logicky vyplynula spolupráce s obcí, ať už se týkala práce ve volební komisi nebo v zajištění nějaké drobnosti. V jednu dobu v roce 2017 jsem byla na obci poměrně často a před někým jsem ve vtipu poznamenala, že jestli to tak půjde dál, budu v příštích volbách kandidovat. To jsem netušila, jak blízko jsem pravdy.

Ve funkci starostky jste poprvé, splnila tato funkce Vaše očekávání?

Netajím se tím, že jsem zhruba 25 byla úředníkem na různých stupních státní správy, a věděla jsem, že práce (funkce) starosty rozhodně není záviděníhodná.

Při rozhodování, zda tuto funkci přijmout či nikoli, mi týden běžel hlavou text zákona o obcích a věřte, že rozhodování nebylo jednoduché. Ale byla to výzva, kterou jsem přijala a zatím splňuje mé očekávání.

Jaký rozsah přenesené působnosti vykonává Vaše obec? Má to nějaký vliv na vedení obce?

Obec spravuje své záležitosti samostatně v rámci tzv. samostatné působnosti. Přenesená působnost je ve své podstatě přenesení části výkonu státní správy na územní samosprávu a obci je vždy svěřena na základě zákona.

Společný výkon samostatné a přenesené působnosti obcemi je důsledkem uplatňovaného principu smíšeného modelu veřejné správy, který má za cíl přiblížit státní správu občanům. Při výkonu samostatné působnosti není rozhodující velikost obce a všechny obce jsou si rovny.

Obecně lze říct, že výkon přenesené působnosti vykonává obecní, Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarosty a těch zaměstnanců obce, kteří jsou pro výkon své práce zařazeni do obecního úřadu (úředníci).

Jako příklad výkonu přenesené působnosti můžeme uvést vidimaci a legalizaci, evidenci obyvatel, kácení dřevin, povolení zvláštního užívání komunikací.

Oblastí, v nichž obec vykonává přenesenou působnost není málo. Základem je znalost správního řádu, který je jakousi „kuchařkou“ pro výkon veškeré přenesené působnosti. Dále je nutné znát konkrétní zákon, podle něhož má být rozhodováno, a většinu prováděcích předpisů k němu. To znamená neustále sledovat legislativní změny.

Mnohdy dochází i k prolínání nebo překrývání samostatné a přenesené působnosti.

Příkladem může být situace, kdy obec pořizuje územní plánovací dokumentaci (územní plán, regulační plán) v přenesené působnosti, ale zadání a schválení ÚPD je v působnosti samostatné. Obdobu lze vnímat u povolení kácení dřevin ve vlastnictví obce – obec XY podá žádost o povolení kácení dřevin Obecnímu úřadu XY a Obecní úřad XY vydá rozhodnutí o povolení ke kácení dřevin Obci XY, přičemž ve většině případů tyto dokumenty připravuje a podepisuje jedna a tatáž osoba.

Jakým způsobem jsou sestavovány kandidátní listiny? Je snadné získat dostatečný počet kandidátů? Jakým způsobem bývá určeno pořadí konkrétního kandidáta na listině?

Postup, který je nutno při sestavování kandidátních listin dodržet, je popsán v zákoně č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí.

Způsobů, jakým určit pořadí kandidáta je několik a záleží na mnoha faktorech.

Vím, že některé obce mají problém získat dostatečný počet kandidátů. Doufám, že Bolešinech tento problém nenastane.

Jakým způsobem si zastupitelstvo volí starostu a místostarostu? Bývá o tyto funkce velký zájem nebo se musí přemlouvát?

Způsob volby starosta a místostarosty je stanoven zákonem o obcích. Starostu i místostarostu volí zastupitelstvo na své ustavující schůzi. Schůze zastupitelstva se může konat, když je usnášeníschopné, to znamená, že je přítomna nadpoloviční většina všech zastupitelů. Ke zvolení ale kandidát potřebuje nadpoloviční počet hlasů všech zastupitelů, tedy nejen většinu z přítomných.

Nevím, jaký zájem o funkce starosty a místostarosty je, či není v jiných obcích. V mém případě to bylo trochu přemlouvání. Snad právě proto, že jsem věděla, co práce starosty obnáší.

Kdo přichází s podněty k investicím v obci (rozvoj, opravy) – starosta, zastupitelé, místní spolky, občané? Dokázal byste říct v jakém poměru? Jak se na tyto podněty reaguje či jak je řeší?

V podstatě jste si na otázku odpověděla sama. Obec je charakterizována jako veřejnoprávní korporace, tj. sdružení osob, které je založeno na základě zákona a kterému byla svěřena pravomoc plnit vymezené úkoly ve veřejné správě. Podněty k investicím v obci přicházejí od všech jmenovaných – starosta, zastupitelé, místní spolky, občané. Nelze ale opomenout, že některé investiční akce jsou vyvolány změnou legislativy. Jako příklad můžeme uvést výstavbu ČOV nebo výměnu kotle.

Poměr toho, kdo s podněty přichází, lze těžko určit. Vlastně si ani takovou statistiku nevedu. Některé podněty lze vyřešit neprodleně. Některé, zvláště jde-li o investici, k níž musí být zpracována projektová dokumentace a povolena stavebním úřadem trvá déle. Aby ale ty podněty, které nazývám dlouhodobé nezapadly, zapisuji si je a vracím se k nim. Ne vždy je možné ze strany obce podnětům vyhovět, zvláště týká-li se podnět cizího majetku (např. úprava koryta vodního toku).

Jak často v a jakém počtu se schází v obci zastupitelstvo? Předchází zasedání pracovní schůze – ANO/NE/OBČAS? Pokud ano/občas, jakým způsobem schůze probíhá a jaký na ni máte názor, je opravdu nezbytná?

Zákon o obcích stanovuje, že zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Ne jinak je tomu v naší obci. Vždy se vychází z množství a naléhavosti věcí, které musí být zastupitelstvem projednány.

Musím konstatovat, že zastupitelé obce, i přes nelehkou dobu, jsou zodpovědní a zatím žádné zasedání zastupitelstva obce nemuselo být ukončeno, protože se nesešla nadpoloviční většina všech jeho členů.

Každému zasedání předchází pracovní schůzka. Osobně ji považuji za vhodnou a přínosnou. Zastupitelé se seznámí s konkrétní problematikou. Zároveň každý ze zastupitelů má možnost se k dané věci vyjádřit. Každý z nás může mít na jednu a tutéž věc odlišný pohled.

Jak probíhá sestavování rozpočtu? Objevují se rozdílné názory?

Při sestavování rozpočtu se vychází vždy z předběžných výsledků předcházejícího roku. Jsou brány v potaz předpokládané příjmy a předpokládané výdaje. Zohlední se možné akce, které by mohly být v daném roce realizovány. S návrhem jsou seznámeni zastupitelé a na základě jejich připomínek je rozpočet upraven do finální podoby.

Rozdílné názory se samozřejmě mohou objevit a je na zastupitelích, jak o nich rozhodnou. Myslím si, jak jsem zastupitele poznala, že všem jde o obec jako celek a snaží se vždy najít shodu. Rozhádané zastupitelstvo obce nevěstí v konečném důsledku pro obec nic dobrého.

Jste spokojen s příjmy, které jsou obci přidělovány?

Zhodnot'te obecně financování obcí. Mělo by se něco podle Vás změnit?

Tyto otázky spolu souvisí a odpovím na ně tak trochu šalamounsky. Finanční prostředky, které byly v posledních letech přidělovány, byly na slušné úrovni. Na druhou stranu, kdo by nechtěl víc peněz. :)

Buďme ale v dnešní době, kdy je přijímáno jedno epidemiologické opatření za druhým, realističtí. Je zřejmé, že finanční prostředky budou s největší pravděpodobností kráceny. V jakém rozsahu, to ukáže nadcházející období. Prostě, kde vzít na dlani chlup, když tam není.

V obci se nachází X spolků, jak jsou tyto spolky financovány? Jsou financovány rovnoměrně? Podle čeho se obec rozhoduje při rozdělování financí jednotlivým spolkům – existují nějaké parametry?

Spolky mají samostatnou právní subjektivitu a nejsou přímo vázány na rozpočet obce. Tudíž nemohu ani posoudit, zda jsou financovány rovnoměrně. Předpokládám, že hlavním zdrojem financí u spolků budou členské příspěvky. Jejich výše však záleží na rozhodnutí jednotlivých spolků.

Obec může podpořit konkrétní činnost spolku účelově vymezenou dotací, přičemž o dotaci si spolek musí písemně požádat. O její výši a přidělení vždy rozhoduje zastupitelstvo obce. U každé dotace musí být provedeno ze strany spolku závěrečné vyúčtování a musí být předloženy účetní doklady.

Žádala/žádá Vaše obec o dotační tituly? Jaká byla úspěšnost v žádostech o dotační tituly? Z jakých dotačních titulů jste čerpali/čerpáte nejvíce? Jak hodnotíte možnost získání dotačních titulů?

Obec žádala a průběžně žádá o dotační tituly. Především je žádáno o finanční prostředky z dotací vyhlášených Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem zemědělství, Plzeňským krajem a dalšími subjekty.

Úspěšnost získávání dotací je různá. Některé se získávají jednodušeji, např. krajské dotace. O některé se žádá opakovaně, např. dotace z MMR na výstavbu víceúčelového hřiště v Bolešinech.

Jaký největší projekt byl v obci uskutečněn v minulých pěti letech? O jak velkou investici se jednalo a z čeho byla financována?

Mezi největší projekt v posledních 5 letech byla výstavba čistírny odpadních vod pro 800 ekvivalentních obyvatel a kanalizační sítě v délce 1619 m.

Celkové náklady: 18.997.476,50 Kč

Dotace MZe ČR: 10.759.000, 00 Kč

Dotace Plzeňského kraje: 3.8758.000,00 Kč

Vlastní zdroje: 4.653.467,50 Kč

Jaké investiční plány má obec v blízké budoucnosti?

V letošním roce bude opravena místní komunikace v lokalitě Za Ohradovnou a ve Slavošovicích (u školky). Budou vyměněny herní prvky na dětském hřišti ve Slavošovicích a v Bolešinech (zde požádáno o dotaci).

Bude požádáno o dotaci na dokončení kanalizačních řadů A10 (od Kovandů k Matějkům) a A3 (od Tomanů ke Gregorům) v Bolešinech. Pokud bychom neuspěli v žádosti o dotaci, pravděpodobně bychom v letošním roce dovybudovali část kanalizace A10. Byla bych velice ráda, kdyby se podařilo získat dotaci na víceúčelové hřiště v Bolešinech. Nesmím opomenout opravu kaple ve Slavošovicích.

Nelze opomenout i „drobnosti“, které mnozí z nás nevnímají, protože tak nějak nejsou vidět, ale je nutné je provést a vyžadují nemalé finanční prostředky. Jako příklad – úprava krajnic u komunikace Bolešiny – Ostřetice (strhnutí drnu mezi krajnicí a příkopem, dosypání krajnice a osazení směrových sloupků) nebo vysprávka děr na komunikacích (a že jich po letošní zimě na silnicích je).

Jaké místní poplatky jsou v obci zavedeny? Uvažujete o dalších? Jak velkým příjmem jsou tyto poplatky pro obec?

Poplatek za psa – stanoven vyhláškou č. 2/2020; výše 150,- Kč/pes; za každého dalšího 200,- Kč.

Poplatek za užívání veřejného prostranství – stanoven vyhláškou č. 3/2020;

sazba poplatku činí 10 Kč za každý i započatý m² a každý i započatý den:

- a) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování služeb.
- b) za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje
- c) za umístění reklamního zařízení

- d) za umístění skládek
- e) za vyhrazení trvalého parkovacího místa
- f) za užívání veřejného prostranství pro reklamní akce
- g) za užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl

Poplatek za provoz systému nakládání s komunálním odpadem (zjednodušeně řečeno) – stanoven vyhláškou č. 4/2020; výše 500,- Kč/osobu/rok; jedná se o nově zavedený poplatek.

Poplatky je možné stanovit pouze na základě zmocnění v zákoně. Obec nezvažuje o zavedení dalších poplatků.

Příjem z poplatků v loňském roce činil cca 445.000,- Kč. Největší podíl činily poplatky za odpady.

Je Vaše obec v regionálních či jiných uskupeních? Pokud ano, v jakých? A jaké má členství v uskupeních podle vás výhody/nevýhody?

Obec je členem Mikroregionu Plánicko a Sdružení místních samospráv. Spolupracujeme s Turistickou oblastí Pošumaví, s MAS Pošumaví a dalšími, a to prostřednictvím Mikroregionu Plánicko.

Zatím jsem v členství nenašla nevýhody. Výhody – společné projekty a v dnešní době především výměna informací.

Je zhotoven strategický plán obce? Pokud ne – z jakého důvodu? Pokud ano – jakým způsobem jste ho vytvářeli (ptali jste se občanů, představitelů místních spolků apod.)? Řídíte se jim a vracíte se k němu?

Obec má zpracován strategický plán obce. SPO byl zpracován v roce 2014 a v loňském roce bylo potřeba ji aktualizovat. Při zpracování nového SPO se vycházelo z předešlého SPO. V analytické části byly zhodnoceny všechny faktory, které mohou ovlivnit rozvoj území. Byla zpracována SWOT analýza a na jejím základě byly stanoveny cíle, opatření a aktivity. Podněty občanů a spolků byly zaznamenávány průběžně v předešlém období a byly zapracovány do SPO. S ohledem na epidemiologickou situaci nebyly svolávány průběžné pracovní schůzky. SPO je jedním z strategických dokumentů obce. Je to jakási kuchařka, co vše je potřeba udělat. Někdy jsou to jen „drobnosti“ jindy velká akce. K SPO se budeme určitě průběžně vracet a průběžně jej doplňovat a aktualizovat.

Jaké záležitosti spadají do komise pro společenské záležitosti?

Komise pro společenské záležitosti byla zvolena na prvním zasedání zastupitelstva Obce Bolešiny. Členové komise by se měli angažovat, a i tak trochu koordinovat, kulturní, sportovní a společenskou činnost ve správní území Obce Bolešiny, především u akcí, které obec podporuje např. srazy rodáků, oslavy výročí založení SDH, akce školy, stavění máje.

V poslední době je její činnost utlumená Covidem, ale snad bude lépe.

Je Vaše obec zadlužena? Pokud ano, do jaké míry, z jakých důvodů? Má to nějaký vliv na chod obce?

Obec má úvěr ve výši 1.640.000,- Kč. Tento úvěr si obec vzala v souvislosti s financováním výstavby ČOV. Úvěr je splácen a v podstatě nemá zásadní vliv na chod obce.

Budete v následujících komunálních volbách kandidovat znovu? Respektive ucházet se v dalším funkčním období o funkci starosty?

Zatím nevím o žádném důvodu, proč bych nemohla v dalších volbách kandidovat. Takže ano, budu. Od podání kandidátky ke zvolení starosty je dlouhá cesta, která může skončit v den voleb nezvolením kandidáta do zastupitelstva. Takže proč věcem předcházet.

Rozhovor č. 2 s místostarostou obce Bolešiny, Ing. Miroslavem Víchem

Co Vás přimělo k tomu se angažovat do komunální politiky?

Obec Bolešiny má šest částí. Je ideální, pokud každou část zastupuje alespoň jeden její občan v devítičlenném zastupitelstvu. O vstup do komunální politiky jsem se začal zajímat po obdržení informace, že dva zastupitelé z části Kroměždice nebudou v příštím volebním období kandidovat. Dále rozhodla schůzka s tehdejší starostou a v neposlední řadě i zvědavost, co to obnáší.

Jak dlouho působíte v zastupitelstvu?

V zastupitelstvu působím druhé volební období, a to od 5.11.2014.

Zastupitelstvo obce Bolešiny se schází dle potřeby min. jednou za 3 měsíce, tyto schůze bývají veřejně přístupné. Jak velký zájem je ze strany občanů o veřejné zasedání zastupitelstva?

Obecně lze říct, že o účast veřejnosti na zasedání zastupitelstva obce je malý zájem. Zvýšený zájem lze pozorovat pouze při projednávání pro občany důležitých záležitostí, mezi které patřila například výstavba čistírny odpadních vod a kanalizace v obci Bolešiny nebo jiné velké investiční záměry. Lze konstatovat, že na veřejné zasedání pravidelně dochází stejná skupina občanů převážně důchodového věku, přibližně do deseti osob. Zájem mladších generací je menší, naprosto chybí nejmladší generace. Podotýkám, že nelze hodnotit poslední rok od vypuknutí epidemie, kdy se účast na veřejných zasedáních obce snížila z pochopitelných důvodů na naprosté minimum.

Co považujete za největší úspěch současného zastupitelstva?

Za úspěch současného zastupitelstva obce považuji úspěšné navázání nynější starostky obce na práci jejího předchůdce, který za sebou po svém letitém působení ve funkci zanechal obrovské množství dokončených projektů a dobré finanční zdraví obce. Hodnotit práci současného zastupitelstva je v poločase funkčního období předčasné. Nicméně jako velký úspěch musím vyzdvihnout zahájení projektu výstavby vodovodu pro části obce Kroměždice a Pečetín společně s obcí Myslovice. O nutnosti řešení způsobu zásobování pitnou vodou v uvedené lokalitě se mluvilo již mnoho let, nedostatek vody v posledních letech tomu pomohl a odvahu pustit se do takto náročného projektu získalo až současné zastupitelstvo.

Jak probíhá rozhodovací proces zastupitelstva? Je ve svých rozhodnutích zastupitelstvo jednotné?

Rozhodovací proces zastupitelstva probíhá na bázi interních porad, které se konají většinou před veřejným zasedáním. Případně častěji, pokud se řeší důležité nebo bezodkladné záležitosti. K interním poradám dostanou zastupitelé předem elektronickou poštou potřebné podklady. Zásadními prvky rozhodovacího procesu jsou starostka a místostarosta, kteří předkládají informace k jednotlivým bodům jednání a vytváří prostor pro diskusi zastupitelů. Zastupitelstvo je většinou jednotné, výjimečně se ale objeví i pluralita názorů.

Jaké problematiky se na zasedání řeší nejčastěji? Řeší se spíše stěžejní záležitosti nebo malicherné podněty od občanů? Jaký na to máte názor?

Nejčastěji se řeší potřebné a stěžejní záležitosti. Podněty od občanů se dostanou na jednání zastupitelstva obce, pokud jsou řádně podány, nejlépe písemnou formou. Malichernosti se řeší většinou mimo veřejné zasedání zastupitelstva. Pokud k nim chybí podnět a není v kompetenci obce možnost je řešit, může představitel obce fungovat pouze jako mediátor a často tak i činí.

Jaká je finanční situace obce? Jak ji hodnotíte v porovnání s ostatními podobně velkými obcemi?

Finanční situace obce je dobrá a v porovnání s ostatními obcemi stejné velikostní kategorie se pohybujeme lehce nad průměrem. K tomu přispělo minulé vedení obce a současné vedení obce v tomto trendu pokračuje. Šlo by samozřejmě argumentovat i čísly, která lze získat z veřejně dostupných zdrojů.

Jaké investiční plány má obec v blízké budoucnosti?

Obec má schválený aktualizovaný program rozvoje na období 2021 až 2028. K největším plánovaným investičním akcím patří rekonstrukce průtahu obcí Bolešiny a dobudování splaškové kanalizace. Dále výstavba vodovodu pro části obce Kroměždice a Pečetín ve spolupráce s obcí Myslovice. V plánu je výstavba víceúčelového sportovního zařízení v Bolešinech, kde se nám však zatím nepodařilo uspět s žádostí o dotaci. Následuje mnoho dalších plánovaných investičních akcí menšího rozsahu. Možnosti a šance při získávání finančních prostředků z dotačních titulů ovlivňuje v současné době bohužel i probíhající epidemie koronaviru.

Na jaké úrovni je spolupráce s místními spolky a sdruženími? Jakým způsobem pomáhají obci a jak jim pomáhá obec?

Spolupráci hodnotím obecně jako dobrou. Obec spolkům pomáhá s podporou jejich činnosti prostřednictvím účelově vymezených dotací ze svého rozpočtu. Spolky musí vždy podat žádost na dané období a na konkrétní akci. Některé spolky, jako například sportovní klub a hasiči, byly podpořeny i dotacemi z národních zdrojů, které pomáhala administrovat obec. Jednalo se o oplocení a zavlažování fotbalového hřiště a zásahový automobil pro místní sbor dobrovolných hasičů. Spolky jako hasiči pomáhají při mimořádných událostech (záplava, dezinfekce prostranství při koronaviru apod.), většina spolků pomáhala při výsadbě stromků po kůrovcové kalamitě.

Budete v následujících volbách kandidovat znovu?

Ano, budu kandidovat a chtěl bych zastávat minimálně funkci řadového zastupitele, protože mám zájem nadále ovlivňovat možnosti rozvoje obce, ve které žiji.

Rozhovor č. 3 se starostou obce Předslav Bc. Miloslavem Kreuzerem

Co Vás přimělo k tomu se angažovat do komunální politiky?

Oslovil mě starosta, který ze zdravotních důvodů nemohl dále kandidovat, s nabídkou pozice starosty obce. Vzhledem k tomu, že mé zaměstnání bylo taktéž ve státní správě a věděl jsem, že je potřeba změna, souhlasil jsem.

Ve funkci starosty jste již po druhé. Co považujete za svůj největší úspěch v této funkci?

To není důležité. Důležitá je spokojenost občanů v obci, a aby se obec rozvíjela správným směrem. Není však možné se zavděčit všem, ne každému se může vyhovět.

Jaký rozsah přenesené působnosti vykonává Vaše obec? Má to nějaký vliv na vedení obce?

Rozsah v samostatné působnosti a vliv na vedení obce to nemá žádný.

Jakým způsobem jsou sestavovány kandidátní listiny? Je snadné získat dostatečný počet kandidátů? Jakým způsobem bývá určeno pořadí konkrétního kandidáta na listině?

Není to jednoduché, ale vždy se podařilo sestavit alespoň jednu kandidátní listinu, aby volby mohly proběhnout v řádném termínu. Obci náleží 7 částí a mou prioritou je mít v zastupitelstvu vždy jednoho zástupce z každé části.

Jakým způsobem si zastupitelstvo volí starostu a místostarostu? Bývá o tyto funkce velký zájem nebo se musí přemlouvat?

Při sestavování kandidátních listin se rovnou domlouvá, kdo bude vykonávat funkci starosty, místostarosty, předsedy jednotlivých výborů. V naší obci se nevyskytují žádné politické strany, je to tedy na domluvě. Všichni mají společný cíl, a to, aby obec dobře fungovala.

Kdo přichází s podněty k investicím v obci (rozvoj, opravy) – starosta, zastupitelé, místní spolky, občané? Dokázal byste říct v jakém poměru? Jak se na tyto podněty reaguje či jak je řeší?

S podněty přichází většinou občané obcí, na jejichž základě jsme zhotovili strategický plán obce, podle kterého se řídíme. Samozřejmě určité investice pocházejí přímo od vedení obce. Veškeré podněty, které dorazí na obec se snažíme se zastupiteli obce probrat a vyřešit je.

Jak často v a jakém počtu se schází v obci zastupitelstvo? Předchází zasedání pracovní schůze – ANO/NE/OBČAS? Pokud ano/občas, jakým způsobem schůze probíhá a jaký na ni máte názor, je opravdu nezbytná?

Scházíme se 5x do roka, ale pokud je potřeba tak i vícekrát. Pracovní schůze předchází každému zasedání. Je potřeba seznámit zastupitelé s tím, co budeme řešit a domluvit se na postupu řešení.

Jak probíhá sestavování rozpočtu? Objevují se rozdílné názory?

Starosta, člen kontrolního/finančního výboru a paní účetní sestaví návrh rozpočtu, který byl už probírán na poradě. Jedná se o návrh rozpočtu, takže určité změny probíhají každý měsíc podle aktuální situace. Například v obecních lesích, se nedávno vyskytl kůrovec, proto více těžíme. Rozdílné názory nejsou, vše je o komunikaci a domluvě, nám se to daří.

Jste spokojen s příjmy, které jsou obci přidělovány?

V dnešní době je trendem si na všechno půjčovat. Velké finance lze získat z dotací, jen to chce trpělivost. Spokojen s příjmy jsem. Ne všichni starostové by byli schopni investovat přímé finanční prostředky, spíše by je spotřebovali, než investovali. Domnívám se, že pokud se umí hospodařit s penězi, neměl by být problém.

Zhodnoťte obecně financování obcí. Mělo by se něco podle Vás změnit?

Největší problém vidím v dotačních titulech, které jsou špatně postaveny. Finance se poskytují na záležitosti, které nejsou zase až tak důležité a opomíjí se důležité investice. Evropské fondy spíše nutí upravovat vnější vzhled obce (křížky) na úkor vnitřního, ale pomalu se to lepší.

V obci se nachází X spolků, jak jsou tyto spolky financovány? Jsou financovány rovnoměrně? Podle čeho se obec rozhoduje při rozdělování financí jednotlivým spolkům – existují nějaké parametry?

Obec spolky nefinancuje, každý spolek má své účetnictví. Obec pomáhá spolkům prostřednictvím bezplatného využívání obecních budov na jejich činnost a pomocí dotací. Spolky si mohou zažádat na obci o dotaci, a to vždy do konce března. V dubnu na zasedání zastupitelstva rozhodneme, kterému spolku a v jakém rozsahu poskytneme finanční prostředky. Tomu předchází velká debata, jakým způsobem a v jaké výši, ale vždy se dohodneme. Jsou velké rozdíly mezi jednotlivými spolků, snažíme se vždy rozdělit finanční prostředky spravedlivě, ale není to ve stejné výši. Například zahrádkáři potřebují méně peněz než fotbalisté, kterým přiřazujeme nejvíce financí. Mají největší náklady s údržbou hřiště. Aktuálně si požádali o dotaci včelaři na pomoc s léčením, krmením včelstev, kterou jim poskytneme, protože nám včely přinášejí užitek.

Žádala/žádá Vaše obec o dotační tituly? Jaká byla úspěšnost v žádostech o dotační tituly? Z jakých dotačních titulů jste čerpali/čerpáte nejvíce? Jak hodnotíte možnost získání dotačních titulů?

Žádáme pravidelně a snažíme se využít všechny nabízené dotace (SZIF, MZe, IROP, MMR apod.). Musím říct, že jsme velmi úspěšní.

Největší problém vidím ve složitých žádostech. Náleží tomu hrozně těžká administrativa. Nejtěžší je u Evropských fondů, na ty si pronajímáme firmu, která to za nás vyřeší. Všeobecně podmínky pro získání dotací jsou složité, ale dají se splnit.

Jaký největší projekt byl v obci uskutečněn v minulých pěti letech? O jak velkou investici se jednalo a z čeho byla financována?

Největší investicí byla jednoznačně výstavba ČOV, u které jsme jen na projektovou dokumentaci čerpali ze třech různých dotačních titulů.

Dalším velkým projektem byla výstavba nové budovy obecního úřadu. Na tento projekt jsme žádaly o dotace z MMR – kde jsme v druhém kole dostaly dotaci ve výši 9,12 mil. Kč.

Jaké investiční plány má obec v blízké budoucnosti?

Postupujeme dle strategického plánu obce, ve které jsou opravy jednotlivých částí obce – kanalizace, vodovody, silnice.

Jaké místní poplatky jsou v obci zavedeny? Uvažujete o dalších? Jak velkým příjmem jsou tyto poplatky pro obec?

V naší obce máme zavedené poplatky za psa, z odpadů, vody a ze hřbitovu. Tyto poplatky pro nás jsou velmi zanedbatelným příjmem.

Například poplatky z odpadů máme úmyslně nastavené vysoké z důvodu, aby se lidé naučili třídít odpad a byli nuceni si předělat topení na ekologičtější způsob.

Je Vaše obec v regionálních či jiných uskupeních? Pokud ano, v jakých? A jaké má členství v uskupeních podle vás výhody/nevýhody?

Naše obec je členem svazku obcí Měčínsko a MAS Pošumaví a podílníky v Pošumavské odpadní společnosti. Výhody vidím ve snažší možnosti získání určitých dotačních titulů. Například za pomoci svazku obcí Měčínsko se realizoval nákup komposterů pro občany, kteří o ně měli zájem. Další výhodou je možnost, si navzájem poradit i v jiných záležitostech týkající se obce.

Je zhotoven strategický plán obce? Pokud ne – z jakého důvodu? Pokud ano – jakým způsobem jste ho vytvářeli (ptali jste se občanů, představitelů místních spolků apod.)? Řídíte se jím a vracíte se k němu?

Ano, členové zastupitelstva dostali za úkol se poptat občanů na jejich přání a nedostatky v jejich obcích a na jejichž základě jsme tento plán obce sestavili. Tímto plánem se řídíme a postupně vše plníme.

Dohodli jsme se, že budeme postupovat systematicky – od obce k obci. Aby to nebylo nespravedlivé pro ostatní obce, děláme v ostatních obcích průběžné opravy (komunikace, rekonstrukce budov apod.)

Od roku 2005 ve Vaší obci trvale stoupá počet obyvatel, jaký je podle Vás hlavní důvod?

Stěhují se k nám mladí lidé. Předslav je v dojezdové vzdálenosti od Klatov. Je zde velmi dobrá občanská vybavenost obce – mateřská škola, základní škola 1. stupně, obchod a pošta partner. kterou jsme zde udrželi pomocí naší úřednice dosazené na pobočku.

Dle statistik populace stárne. K čemu přiřazujete snižující se průměrný věk obyvatelstva ve Vaší obci? Jakým způsobem udržujete v obci mladé lidi (prodej stavebních pozemků, školka, škola apod.)? (rok 2015 - 41,6 a rok 2019 - 41,2)

Jak už bylo řečeno v předchozí otázce, stěhováním mladých lidí.

O pozemky je zde velký zájem, každým týdnem k nám na OÚ chodí lidé se žádostmi. Proto v současné době jednáme se soukromým developerem o rozvojové zóně v Předslavi. Jedná si sice o soukromého developera, ale za podmínek, které stanoví obec. V plánu je 28 parcel.

Dále se snažíme o vytvoření stavebních pozemků v každé části obce.

Budete v následujících komunálních volbách kandidovat znovu? Respektive ucházet se v dalším funkčním období o funkci starosty?

Do komunálních voleb zbývá 1,5 roku, za tu dobu se může změnit hodně věcí. Pozice starosty je velmi náročná, ale zatím mi baví.

Rozhovor č. 4 s místostarostou obce Předslav Ing. Václavem Zíkou

Co Vás přimělo k tomu se angažovat do komunální politiky?

Poprvé jsem se dostal do komunální politiky již v prvních volbách po roce 1989, tedy v listopadu 1990. Tehdy jsem jako obecní zastupitel vydržel průběžně po čtyři volební období, ale těch šestnáct let mi připadalo jako velice dlouhá doba, po které jsem cítil, že už se musím odreagovat. Proto jsem v následujících komunálních volbách již nekandidoval a vlastně jsem už ani neuvažoval o tom, že bych se k tomu měl někdy v budoucnu ještě vrátit. Pravdou však je, že i když jsem nebyl zastupitelem, tak jsem s následujícími starosty jistým způsobem stále příležitostně spolupracoval, třeba při vydávání obecního zpravodaje, při práci na internetových stránkách obce a tak podobně. Bývalý starosta obce, pan Petr Šindelář mne dokonce přiměl k tomu, abych začal psát knihu o místních památkách, která pak vyšla v roce 2019. Když tedy za mnou roku 2018 přišel pan Miloslav Kreuzer, jestli bych přeci jen nechtěl do obecního zastupitelstva znovu kandidovat, tak jsem mu na to nakonec kývl s tím, že uvidíme, jak to budu zvládat. Dnes už jsou dvě třetiny volebního období za námi a vypadá to, že minimálně do jeho konce už vydržím.

Jak dlouho působíte v zastupitelstvu?

Jak jsem se zmínil již v odpovědi na předchozí otázku, poprvé to byla čtyři volební období od roku 1990 do roku 2006 a nyní toto volební období od listopadu 2018. A jen tak na okraj musím podotknout, že právě ten odstup mezi mým prvním a tímto současným působením v zastupitelstvu obce mi dovoluje lépe posoudit, nakolik za ta léta, kdy jsem

v zastupitelstvu obce nebyl, vzrostly nároky kladené na správu obcí. Podle mého subjektivního soudu je to několikanásobné.

Zastupitelstvo obce Bolešiny/Předslav se schází dle potřeby min. jednou za 3 měsíce, tyto schůze bývají veřejně přístupné. Jak velký zájem je ze strany občanů o veřejné zasedání zastupitelstva?

Je to různé a záleží i na tom, co má zastupitelstvo právě projednávat. V současné mimořádné době koronavirové pandemie je návštěvnost o poznání menší, ale to bych nepřikládal nezájmu občanů, ale spíš jejich obavám z možné nákazy. Ale jinak bych jejich zájem hodnotil jako průměrný. Jsou lidé, kteří se zajímají o to, co se v zastupitelstvu projednává poměrně hodně, ale na druhou stranu jsou i tací, kteří nepřijdou nikdy. Ale tak je to nejspíš asi i v jiných obcích.

Co považujete za největší úspěch současného zastupitelstva?

Nevím jak ostatní, ale já osobně si myslím, že to je vybudování vlastního sídla obecního úřadu. Obec Předslav je doposud nikdy neměla a pokud nepočítám období od jejího počátku do konce 2. světové války, kdy se zástupci obce scházeli buď v některém z místních hostinců nebo u starosty doma, tak až do loňského roku úřadovala v pronajatých prostorách soukromého domu, kde se za první republiky nacházela místní četnická stanice. Když pak obec dostala z tohoto nájmu výpověď, rozhodovalo se, co dál. Nejtěžší chvíle nastala, když nám bylo sděleno, že státní dotace na výstavbu nové budovy obecního úřadu, o kterou jsme měli zažádáno, přidělena nebude. Tehdy nastalo mezi zastupiteli dilema: stavět – nestavět. Jsem moc rád, že se nakonec zastupitelstvo rozhodlo pro jistý risk, investovat nemalou částku obecních peněz do tohoto projektu. Nakonec se totiž ukázalo, že to bylo správné rozhodnutí. Nejenom, že dneska má obec vhodnou novou budovu, která byla navíc postavena v rekordním čase, ale dodatečně nám pak byla i přiznána zprvu zamítnutá dotace, takže se ukázalo jak bylo prozíravé nezaleknout se hrozících potíží, vydat nelehké rozhodnutí a pustit se do potřebné akce.

Jak probíhá rozhodovací proces zastupitelstva? Je ve svých rozhodnutích zastupitelstvo jednotné?

Přijde na to, o čem se právě rozhoduje. Jsou záležitosti, u kterých panuje naprostá a jednoznačná shoda všech zastupitelů a ty jsou pak rozhodnuty velmi rychle. Jsou i případy, kdy zastupitelé váhají a je potřeba je s danou problematikou hlouběji seznámit, než dospějí ke konečnému

rozhodnutí. A jsou také i případy, i když dlužno říct, že těch není mnoho, kdy zastupitelé jednotnou shodu nenajdou a pak tedy platí rozhodnutí většiny.

Jaké problematiky se na zasedání řeší nejčastěji? Řeší se spíše stěžejní záležitosti nebo malicherné podněty od občanů? Jaký na to máte názor?

Osobně si myslím, že ty stěžejní záležitosti rozhodně převažují. A také ne všechny podněty od občanů jsou malicherné, i když i ty se samozřejmě vyskytnou.

Jaká je finanční situace obce? Jak ji hodnotíte v porovnání s ostatními podobně velkými obcemi?

Otevřeně se přiznám, že nemám příliš velký přehled v tom, jak finančně dobře nebo špatně jsou na tom jiné obce. Ale za tu naši mohu říct, že se její vedení vždy snažilo jednat s hospodárnou odpovědností, nikdy nepodléhalo snahám realizovat nereálné, nákladné projekty s nejistým výsledkem a nikdy se nedostalo do situace, kdy by musela obec zadlužit. Finanční situace naší obce podle mne není špatná, stále můžeme realizovat nějaké ty investiční akce, ale byl bych asi špatný zastupitel, pokud bych nedodal, že bych si dovedl představit i vyšší podíl finančních prostředků přicházejících ze státního rozpočtu. Pak by se dalo snáze realizovat i to, co jsme nyní nuceni rozprostírat kvůli financování do delšího časového období. Avšak chápu, že ani státní rozpočet není bezedný, zvláště v současné době.

Jaké investiční plány má obec v blízké budoucnosti?

Přímo v současné době byla v obci zahájena jedna skutečně velká investiční akce, kterou je zhotovení kanalizace a čistírny odpadních vod. Plánů do budoucna je pak i víc, ale jako takový stěžejní úkol, kterému se nemůžeme nikterak vyhnout, je otázka řešení pitné vody. Se změnou atomového zákona v roce 2017 se v povinných rozborech vody, které se samozřejmě provádějí i v našich obecních vodovodech, nově hodnotí i přítomnost uranu, který nikdy dříve samotně sledován nebyl. Ukázalo se, že zdroje vody, jimiž zásobujeme dvě z našich místních částí obsahují nadlimitní množství tohoto prvku a máme teď šest let na to, situaci vyřešit. Začali jsme proto na tom hned pracovat a už je vypracován projekt k napojení na vodu dodávanou z nýrské přehrady.

Na jaké úrovni je spolupráce s místními spolky a sdruženími? Jakým způsobem pomáhají obci a jak jim pomáhá obec?

Vesměs se dá hovořit o tom, že u nás je spolupráce se spolky poměrně dobrá. Pokud obec potřebuje nějakou brigádnickou činnost, namátkou třeba jen při zajištění akce „Uklidme Česko“, pak je téměř nepsaným pravidlem obrátit se o pomoc právě na tyto spolky a ta nebývá odepřena. Obec pak pomáhá spolkům jednak prostřednictvím systému obecních dotací, při organizování větších akcí anebo i jinak, pokud je to v rámci možností obce. Vždycky však záleží na vzájemné domluvě, která je pak v drtivé většině pozitivně hodnocena oběma stranami.

Budete v následujících volbách kandidovat znovu?

Pokud nenastane nějaká situace, která mne přiměje můj současný názor ještě přehodnotit, tak na jedno volební období bych si snad ještě troufl. :-)

Příloha č. 2: Komunální volby v obci Bolešiny 2018

Tabulka 15 Kandidátní listina SNK Bolešiny č.2

Pořadové číslo	Kandidát(ka)	Hlasy abs.	Hlasy (v %)	Pořadí	Mandát
1	Rozsypalová Věra Ing.	198	23,02	1	ANO
2	Potužník Pavel	103	11,97	2	ANO
3	Bauerová Marta Bc.	124	14,41	3	ANO
4	Simbartl Václav	126	14,65	1	
5	Farny Radek	129	15	2	
6	Kovářík Jindřich Mgr.	76	8,83	3	
7	Kočí Dana Mgr.	104	12,09	4	

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Tabulka 16 Kandidátní listina SNK Bolešiny č.1

Pořadové číslo	Kandidát(ka)	Hlasy abs.	Hlasy (v %)	Pořadí	Mandát
1	Sommer Josef Ing.	228	12,23	3	ANO
2	Vích Miroslav Bc.	244	13,09	1	ANO
3	Rubáš Jiří Ing.	204	10,94	4	ANO
4	Nováková Miluše	196	10,51	5	ANO
5	Burianek Michael Mgr.	208	11,15	6	ANO
6	Kovanda Václav	230	12,33	2	ANO
7	Frána Josef	157	8,42	1	
8	Kovanda Václav	213	11,42	2	
9	Pojar Stanislav	184	9,87	3	

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Tabulka 17 Zvolené zastupitelstvo obce Bolešiny pro volební období 2018–2022

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	SNK Bolešiny č. 2	1	Rozsypalová Věra Ing.	47	NK	BEZPP	198	23,02	1
1	SNK Bolešiny č. 2	2	Potužník Pavel	50	NK	BEZPP	103	11,97	2
1	SNK Bolešiny č. 2	3	Bauerová Marta Bc.	47	NK	BEZPP	124	14,41	3
2	SNK Bolešiny č. 1	2	Vích Miroslav Bc.	42	NK	BEZPP	244	13,09	1
2	SNK Bolešiny č. 1	6	Kovanda Václav	31	NK	BEZPP	230	12,33	2
2	SNK Bolešiny č. 1	1	Sommer Josef Ing.	59	NK	STAN	228	12,23	3
2	SNK Bolešiny č. 1	3	Rubáš Jiří Ing.	54	NK	BEZPP	204	10,94	4
2	SNK Bolešiny č. 1	4	Nováková Miluše	44	NK	BEZPP	196	10,51	5
2	SNK Bolešiny č. 1	5	Burianek Michael Mgr.	53	NK	BEZPP	208	11,15	6

Zdroj: www.volby.cz

Příloha č. 3: Komunální volby v obci Bolešiny 2018

Tabulka 18 Kandidátní listina SNK obce Předslav

Pořadové číslo	Kandidát(ka)	Hlasy abs.	Hlasy (v %)	Pořadí	Mandát
1	Kreuzer Miloslav Bc.	297	12,5	2	ANO
2	Zíková Martina Mgr.	276	11,62	3	ANO
3	Zíka Václav Ing.	305	12,84	1	ANO
4	Rada Jan	280	11,78	4	ANO
5	Kolomazník Jiří Bc.	273	11,49	5	ANO
6	Novák Petr	253	10,65	6	ANO
7	Vlasáková Anna	218	9,17	7	ANO
8	Rašpl Luboš	273	11,49	8	ANO
9	Juliusová Martina	200	8,42	1	

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Tabulka 19 Kandidátní listina SNK Předslav – rozvoj obce

Pořadové číslo	Kandidát(ka)	Hlasy abs.	Hlasy (v %)	Pořadí	Mandát
1	Šilhavý Luboš Ing.	198	50,76	1	ANO
2	Blahouš Václav Ing.	192	49,23	1	

Zdroj: Vlastní zpracování, dle volby.cz

Tabulka 20 Zvolené zastupitelstvo obce Předslav pro volební období 2018–2022

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	SNK OBCE PŘEDSLAV	3	Zíka Václav Ing.	58	NK	BEZPP	305	12,84	1
1	SNK OBCE PŘEDSLAV	1	Kreuzer Miloslav Bc.	49	NK	BEZPP	297	12,50	2
1	SNK OBCE PŘEDSLAV	2	Zíková Martina Mgr.	43	NK	BEZPP	276	11,62	3
1	SNK OBCE PŘEDSLAV	4	Rada Jan	40	NK	BEZPP	280	11,78	4
1	SNK OBCE PŘEDSLAV	5	Kolomazník Jiří Bc.	32	NK	BEZPP	273	11,49	5
1	SNK OBCE PŘEDSLAV	6	Novák Petr	43	NK	BEZPP	253	10,65	6
1	SNK OBCE PŘEDSLAV	7	Vlasáková Anna	63	NK	BEZPP	218	9,17	7
1	SNK OBCE PŘEDSLAV	8	Rašpl Luboš	53	NK	BEZPP	273	11,49	8
2	SNK Předslav - pro rozvoj obce	1	Šilhavý Luboš Ing.	40	NK	BEZPP	198	50,76	1

Zdroj: www.volby.cz

Příloha č. 4: Fotografie obce Bolešiny

Obrázek 10 Základní a mateřská škola v obci Bolešiny

Zdroj: www.bolesiny.cz

Obrázek 11 Kaplička v obci Bolešiny

Zdroj: www.bolesiny.cz

Příloha č. 5: Fotografie obce Předslav

Obrázek 12 Pohled na obec Předslav

Zdroj: www.sumava.cz

Obrázek 13 Sokolovna v obci Předslav

Zdroj: www.sumava.cz